

IDA NU

BERETNING MAJ-OKTOBER 2005

INGENIØRFORENINGEN I DANMARK

VIDEN DER STYRKER

IDAS HOVEDBESTYRELSE

Formand
Lars Bytoft Olsen
Yngrelisten

Næstformand
Mia Bacher Olsen
Privatansattes Liste

Medlem
Bjarne Skifte
Senioringenørlisten

Medlem
Lone Merete Abdene
Privatansattes Liste

Medlem
Steen Joensen
Regnbuen

Medlem
Trine Skou Tindborg
IngeniørListen

Medlem
Camilla Kring
Selvstændige Ingeniørers Liste

Medlem
Ib Carslund
Senioringenørlisten

Medlem
Cay Holst Jensen
pi_2000

Medlem
Svend Tøfting
IngeniørListen

Medlem
Søren Hertel
Listen for Ledere

Medlem
Karl-Erik P. Christiansen
Overenskomstansattes Liste

Medlem
Bjørn R. Andersen
Overenskomstansattes Liste

Medlem
Trine Schultz
Yngrelisten

Medlem
Jørgen Schaumburg
Pensionistlisten

**DETTE ER HALVÅRSBERETNINGEN
TIL INGENIØRFORENINGENS (IDAs)
REPRÆSENTANTSKABSMØDE NOVEMBER 2005.
REPRÆSENTANTSKABET ER IDAs ØVERSTE
MYNDIGHED OG MØDES TO GANGE OM ÅRET.**

**BERETNINGEN SENDES TIL IDAs MEDLEMMER
SOM INDSTIK I NYHEDSMAGASINET INGENIØREN.**

Beretningens temaer:

- 4** Teknologi og samfund
- 7** Forskning og globalisering
- 10** Rådgivning og forhandling
- 14** Strukturreformen
- 16** Ledighed
- 17** Rekruttering og fastholdelse af medlemmer
- 20** Netværk og videndeling
- 25** It
- 26** Lønstatistik
- 27** Ingeniør-familien
- 30** Trekvartårsregnskab

FORSIDEFOTO:

Statoil's raffinaderi i Kalundborg behandler hovedsagelig forskellige råolier og kondensat fra Nordsøen. Raffinaderiet har en kapacitet på op til 5,5 mio. tons olieprodukter om året. Den fremtidige udvikling af ikke bare olie, men energi i bred forstand, er på dagsordenen i IDA i hele 2006, hvor fagtekniske selskaber, regionale netværk og samarbejdspartnere vil forsøge at kortlægge de danske energiteknologiske potentialer og muligheder.

En ny verden...

Den 'oplyste' verden, kiggede engang – forundret – på Christoffer Columbus, der som den første satte sejl og drog vespå. De var jo, alle som én, overbeviste om, at det ville ende galt, specielt fordi jorden jo var flad...

I dag er det så Ingeniørforeningen der – som den første – sætter en ny kurs ind i fremtiden.

Vi har valgt en kurs, hvor vi markant vil forbedre serviceniveauet for medlemmerne og skabe en bedre sammenhæng og fokusering blandt de mange forskellige tilbud og enheder, som foreningen har. Og dette til et kontingent, der over årene bliver lavere. Ja, vi sætter det ned med 500,- kroner for langt de fleste medlemmer allerede i 2006.

Det lyder måske som en trylleformular, men er i grunden ret enkelt, hvis bare viljen til at sikre en bedre fremtid er til stede i nutiden. Og det er den i Ingeniørforeningen i dag.

Det, at vi viser vejen, bør stå som et klart eksempel for andre; både foreninger – men også for hele samfundet – i en tid, hvor der for alvor bør/skal gøres noget ved fremtidens udfordringer; således at de ikke ender som uoverskuelige problemer.

Jo før, jo bedre...

En ny verden blev som bekendt opdaget og var således med til at skabe rammerne for en bedre fremtid. Det samme vil gøre sig gældende for Ingeniørforeningen.

Jeg er derfor stolt over at repræsentere alle jer medlemmer, og dermed hele den handlekraft som vi ingeniører er kendt for, og som vi nu også bruger i Ingeniørforeningen.

De bedste hilsner

Lars Bytoft Olsen
Formand for IDA

TEKNOLOGI OG SAMFUND

Udsigt til mangel på ingeniører

DANMARK KOMMER TIL AT MANGLE MELLEM 7.500 OG 13.000 INGENIØRER I 2020 – HVIS IKKE VI GØR NOGET. DET VISER EN UDREDNING OM FREMTIDENS BEHOV FOR INGENIØRKOMPETENCER, "FLERE OG BEDRE INGENIØRER", SOM IDA HAR LAVET SAMMEN MED MINISTERIET FOR VIDENSKAB, TEKNOLOGI OG UDVIKLING, UNDERVISNINGSMINISTERIET OG DANSK INDUSTRI (DI).

I de kommende år vil store årgange af ingeniører gå på pension, mens intet tyder på, at søgningen til ingeniøruddannelserne vil stige. Det gør ingeniører til en mangelvare i fremtiden – særligt hvis Danmark skal være et førende højteknologisk samfund.

TRE FORSLAG

For at undgå den situation, peger udredningen på tre måder at få flere ingeniører på:

- Søgning skal øges med 1% af en ungdomsårgang. Målet er realistisk, da tallet var 2,8% i 2004 mod 3,6% i 1990.
- Der skal ske en fordobling af optaget af kvinder. Kvinder udgør i dag kun 21% af dem, der er optaget på ingeniøruddannelserne. Det betyder, at vi går glip af en betydelig talentmasse.
- Flere skal fuldføre ingeniørstudiet. Procenten skal hæves fra 66% til 80%. (Se boks for antal flere ingeniører hvert tiltag giver)

For at nå målene skal der bl.a. ske en branding af selve billedet af en moderne ingeniør – hvem er han/hun, og hvorfor er det fedt at være ingeniør? Den enkelte uddannelses profil skal være mere markant, praktikken skal udvikles og pædagogikken være bedre for at mindske de studerendes frafald. Kontakten mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder skal styrkes, og lysten til teknik og

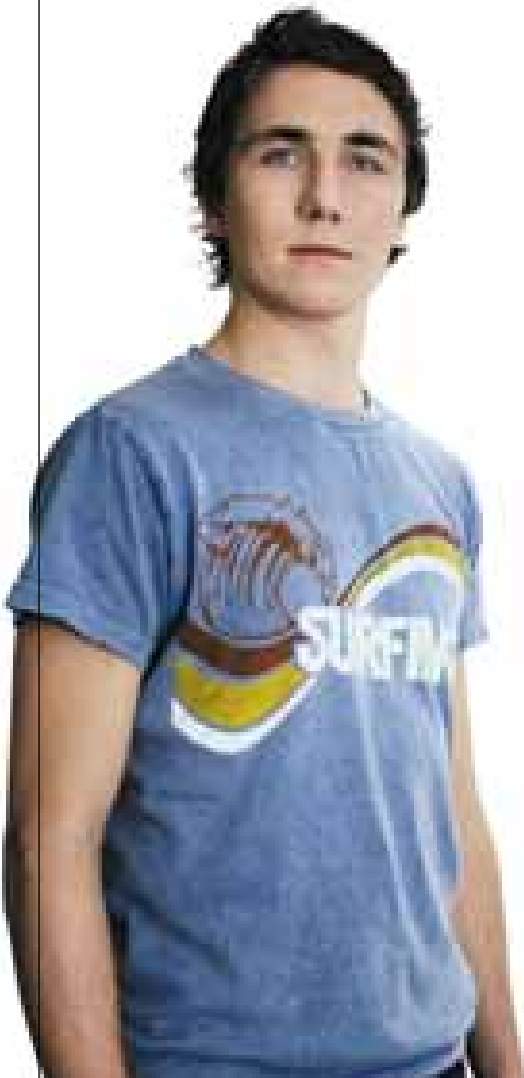
naturvidenskab skal fremmes i skoler og gymnasier.

IDA havde gerne set, at arbejdet med udredningen var resulteret i mere håndfaste bud på løsninger. Herunder, at der blev afsat midler til branding samt til udvikling af ingeniørhøjskolerne. Hertil har ministerierne svaret, at prioriteringen af den fremtidige indsats skal ske gennem Globaliseringsrådet.

Imens taler tallene deres eget sprog. Så sent som i juli viste årets optagelsestatistik til uddannelserne en mangel på godt 1.000 ingeniørstuderende i forhold til at nå de tre mål.

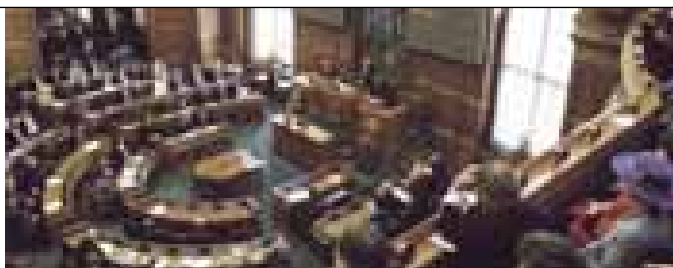
PERSPEKTIVERING

IDA arbejder fortsat på at få sat penge af til de initiativer, som foreslås i udredningen. Vi lægger særlig vægt på en branding-kampagne af ingeniørfaget, for skal vi have flere til at læse til ingeniør, er det nødvendigt at ændre den generelle holdning til naturvidenskab og ingeniøremes arbejde. Der skal skabes et realistisk og troværdigt billede, som kan vise, at ingeniørfaget faktisk imødekommer en række af de unges ønsker til et fremtidigt arbejdsliv. IDA og DI skønner, at en kampagne af passende kvalitet og omfang vil koste cirka 90 mio. kroner.

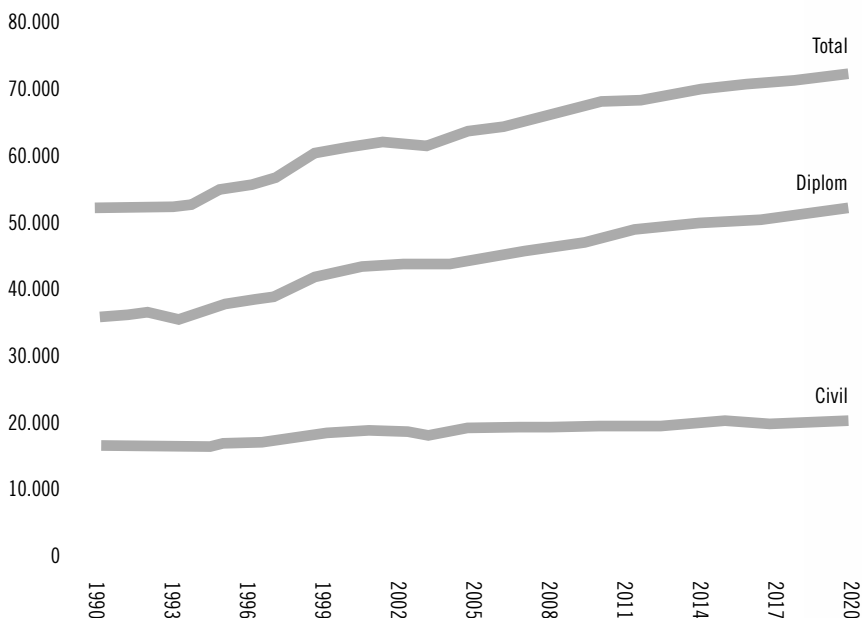
IDA MED I LOVGIVNINGSPROCES

Ingeniørforeningen (IDA) bidrager med høringssvar i en række sager, som enten vedrører ingeniørernes arbejdsvilkår, eller hvor ingeniører har en særlig viden. IDA har f.eks. på arbejdsmiljøområdet kommenteret sommerens udspil til en ændring af arbejdsmiljøloven. Her ønsker regeringen at fravige princippet om arbejdsgiverens objektive ansvar, hvilket betyder at ansatte i visse tilfælde kan pålægges bødestraf, hvis arbejdsmiljøbestemmelserne ikke overholdes. Det anser IDA for særdeles betænkeligt. IDAs holdning er via Akademikernes Centralorganisation koordineret med andre organisationer, da en samlet udmelding giver vores ord større vægt.

HVOR MANGE FLERE INGENIØRER GIVER DET?**BEREGNING AF EFFEKTER AF TILTAG/ADFÆRDSÆNDRINGER PÅ INGENIØROMRÅDET**

Tiltag/adfærdsændring	2010	2015	2020
Øget søgning/tilgang på +1 pct. af en ungdomsårgang	500	3.000	5.000
Fordobling af optaget af kvinder	500	3.000	5.000
80 pct. fuldførelse	2.000	4.000	6.000

Kilde: Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling i "Flere og bedre ingeniører", baggrundsanalyse fra maj 2005.

FREMSKREVET EFTERSPØRGSEL PÅ INGENIØROMRÅDET

Kilde: Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling i "Flere og bedre ingeniører", baggrundsanalyse fra maj 2005.

FAKTA

Disse stillinger er på "positivlisten" for jobkortordningen i september 2005:

- Ingeniører
- Videnarbejdere inden for naturvidenskab og teknologi
- Læger
- Sygeplejersker
- IT-specialister

LAD DE STUDERENDE BLIVE

Danmark har mange udenlandske studerende, som vi med fordel kan fastholde. Efter studierne bør der være mulighed for at arbejde i Danmark i en periode. Som noget nyt holdt IDA i år dimittendseminar på engelsk i samarbejde med Ingeniørernes Arbejdsløshedskasse. På første kursus den 10. maj var der 39 tilmeldte – primært kinesere fra Danmarks Tekniske Universitet. Seminaret blev gentaget den 8. juni, hvor der var 43 tilmeldte. Deltagerne var glade for initiativet og meget interesserede i at høre om jobsøgning og dagpengeregler. IDA fik indmeldelser både fra færdige kandidater og fra studerende, der først dimitterer til årsskiftet.

Udenlandske kloge hoveder skal være velkomne

Danmark ønsker at være et førende videnssamfund, og for at skabe udviklingsmiljøer i verdensklasse er det nødvendigt at kunne tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft fra hele verden. Derfor er IDA en stor tilhænger af den danske jobkortordning.

Danmark er blandt de europæiske lande, der har en sådan ordning, som giver adgang for udvalgte faggrupper til det enkelte lands arbejdsmarked. Ordningen er formentlig en væsentlig del af grunden til, at store IT-virksomheder har valgt at placere sig i Danmark.

Den globale konkurrence om "de kloge hoveder" er hård, og bl.a. lande som USA, Canada, Australien og Singapore har langt større succes med tiltrækningen end Danmark og de øvrige EU-lande. Derfor har IDA senest på et møde med integrationsminister Rikke Hvilshøj argumenteret for, at Danmark bør gøre en langt mere aktiv og målrettet indsats, end blot at satse på at de ønskede personer selv finder til landet.

EU PÅ BANEN

IDA ønsker en ordening på EU-niveau. Vi frygter ikke konkurrencen med de andre EU-lande om de "globale videnarbejdere". Gode muligheder i EU vil tværtimod gøre Danmark mere attraktivt.

I denne beretnings periode har IDA i et hørings svar til EU-kommissionen anbefalet, at der laves fælles regler, der gør EU mere attraktivt for de globale videnarbejdere. IDA har også fremført forslaget for det udvalg, der arbejder med industripolitik (Industrial Policy Committee) i Europæisk Metal (EMF). Forslaget betragtes som kontroversielt, men har foreløbig medvirket til at skabe en fremadrettet debat.

DANSKE VILKÅR

Jobkortordningen tilbydes både egentlige eksperter og "almindelige" ingeniører fra udlandet. IDA frygter ikke, at ordningen tager job fra danske ingeniører – med sin forståelse for det danske arbejdsmarked og den danske kultur, vil en dansk ingeniør altid blive foretrukket, hvis han/hun findes.

Ordningen betyder, at udenlandske ingeniører kan opnå arbejds- og opholdstilladelse i Danmark, såfremt de tilbydes et konkret job på danske aftalemæssige vilkår: Arbejdstilladelse gives af Udlændingestyrelsen, og i de tilfælde, hvor de er i tvivl, om lønniveauet og de øvrige ansættelsesvilkår er rimelige, vurderer IDA sagen. I 2005 har der hidtil været bare to sådanne sager.

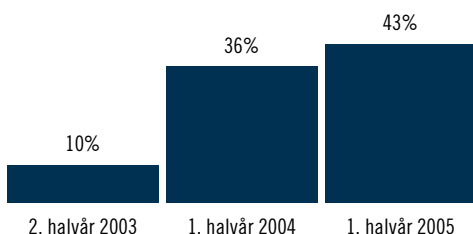
PERSPEKTIVERING

I Danmark har vi vanskeligt ved at konkurrere på løn – og vi ønsker det heller ikke. Derfor bliver det nødvendigt at præstere kompetencer i verdensklasse. Det gør det muligt at udvikle virksomheder, der kan konkurrere på det internationale marked. Verdensklassekompetencer er desuden en forudsætning for at trække udenlandske virksomheder til Danmark, og dermed kan udenlandske eksperter medvirke til at skabe jobs til danske ingeniører. Den såkaldte "canadiske model" synes på sigt oplagt.

Europæisk Metal www.emf-fem.org

Udlændingestyrelsen www.udlst.dk > Arbejdeogstudie > Arbejde > jobkort/positivlisten

INGENIØRERS FORVENTNINGER

Ledigheden for ingeniører er lav og forventningen til den fremtidige beskæftigelse høj. Det viser IDAs konjunkturindeks, hvor mere end 1.000 medlemmer spørges om bl.a. deres forventninger til antallet af ingeniører på egen arbejdsplads og udsigterne for virksomhedens økonomi. Sidste undersøgelse er fra maj 2005. Se grafen til venstre.

Den positive tendens bekræftes af en undersøgelse fra marts 2005 baseret på svar fra 300 virksomhedsledere. Her svarer 43%, at de forventer, at virksomheden ansætter flere ingeniører i løbet af det næste år. Kun 4% forventer et fald i antallet af ingeniører på deres virksomhed.

FORSKNING OG GLOBALISERING

Forskning skal omsættes til resultater

IDA har det seneste år arbejdet på, at Danmarks konkurrenceevne i den globale økonomi skal sikres gennem videnanvendelse. Vi skal have mere forskning – og den skal omsættes til konkrete resultater ude i virksomhederne.

IDA HAR EN PLAN FOR FREMTIDEN

IDA har udarbejdet en plan for, hvordan vi fremmer Danmarks placering som førende vækst-, viden- og iværksætter-samfund, som er sendt til de relevante ordførere på Christiansborg. Planen tager bl.a. afsæt i, at det er vigtigt, at de strategiske forskningsmidler bliver fokuseret på områder, hvor de kan omsættes til forretningsmæssige fordele.

I planen bakker IDA op om, at Danmark skal leve op til Barcelona-målene, der siger, at forskning i 2010 skal udgøre 3% af bruttonationalproduktet. IDA finder, at de offentlige investeringer skal stige gradvist, og at der skal være balance mellem en forøgelse af de strategiske forskningsmidler og basismidlerne til forskning.

Med hensyn til udvælgelse af strategiske forskningsområder har IDA gennemført teknologiske fremsyn, der peger på behov

for at sætte flere midler af til energi- og fødevarerområdet.

Derudover har flere af IDAs fagtekniske selskaber peget på behovet for en forskningsindsats på produkt- og produktionsområdet. Endelig har Danmark opbygget en særlig erhvervsmæssig styrke på miljøområdet. IDA mener, at denne styrkeposition skal udbygges.

IDA peger konkret på fire områder, hvor der i særlig grad bør sættes forskningskroner: Energiområdet, fødevarerområdet, produktudvikling og miljøteknologi.

OLIEPENGE I SPIL

IDA har foreslået, at der på energiområdet oprettes en pulje til gennemførelse af fuldskala demonstrationsprojekter, hvor konkrete virksomheder afprøver de metoder og teknologier, forskerne har fundet frem til. Formålet er at bidrage til markedsmodning af lovende teknologier. Puljen foreslås finansieret af ekstraprovenuet fra beskatningen af Nordsøolien.

IDA har i beretningens periode haft særlig opmærksomhed på de mindre virksomheders videnbehov. Vi har bl.a. arbejdet

for flere midler til de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS) – f.eks. Force og Teknologisk Institut – som er de mindre virksomheders vigtigste teknologiske rådgiver.

PERSPEKTIVERING

Forskning og videnmiljøer er vigtige. Men for at blive "viden der styrker" skal forskningens resultater helt ud i virksomhederne. IDA arbejder for flere midler til teknologisk service og for at få flere akademikere ud i de mindre virksomheder, så de bedre bliver i stand til at bruge ny viden i udviklingen af produkter og services. En ordning, der kombinerer muligheden for disse to ting, er den såkaldte videnpilotordning, som yder støtte til, at små og mellemstore virksomheder kan ansætte akademikere og samtidig købe viden på universiteter, ingeniørhøjskoler eller GTS-institutter.

DEN MANDSDOMINERERE FORSKNINGSVERDEN

En regeringsrapport fra juni viser, at andelen af kvinder er stærkt aftagende op gennem forskningsverdenens hierarki. I bunden er over halvdelen af de studerende på universiteterne kvinder. Men allerede på ph.d.-niveau falder kvindernes andel til 41 procent, på adjunkt-niveauet er der 36 procent kvinder og på lektorniveau 22 procent. Bliver man i sidste ende professor – er bare én ud af 10 kvinde.

IDA finder det dels stærkt uheldigt, at unge kvinder ikke møder kvindelige rollemodeller. Dels er de skæve tal udtryk for, at talentmassen ikke udnyttes godt nok. Derfor arbejder IDA for, at den positive særbehandling, mænd modtager i forhold til lederstillinger, skal udlignes. Vi arbejder også for, at andelen af kvindelige ledere kommer til at svare til andelen af kvinder inden for det enkelte ansættelsesområde.

IDAs Fødevareteknologiske Fremsyn

Arbejdet med at få omsat resultaterne af IDAs Fødevareteknologiske Fremsyn til virkelighed blev sparket i gang i maj med udgivelsen af pjecen "Fremtidens Fødevareteknologi", der sammenfatter Fremsynets konklusioner og anbefalinger.

IDAs "Fremsyn" tager – ved hjælp af aktører på området – et kig på mulige scenarier for fremtiden (se også artiklen "Forskning skal omsættes til resultater", side 7). Hovedkonklusionen er, at Danmark bør satse på et mere differentieret udbud af sunde, sikre og velsmagende fødevarer ved i højere grad at satse på udvikling af forarbejdede kvalitetsprodukter. I længden kan vi nemlig ikke konkurrere på prisbillige mejeriprodukter og svinekød.

TRADITION

En omstilling er imidlertid ikke let. Danmark har tradition for at producere prisbillige fødevarer, og kulturelt har vi altid haft en meget spartansk tilgang til maden og måltidet. Noget, der står i skærende kontrast til sydeuropæernes mere lystbetonede forhold til mad. Disse industrielle og kulturelle traditioner giver stor modstand mod forandringer, og det er udfordringen, hvis den danske fødevarereproduktion skal omstilles til en mere givtig forretning.

IDA arbejder på flere fronter i forsøget på at få omsat Fremsynets resultater til reelle forandringer:

- Vi har været en af forslagsstillerne bag den Innovationsaccelererende Forskningsplatform "Sunde og sikre fødevarer".
- Vi arbejder på, at kvalitetsfødevarer bliver en del af den strategiske forskning.
- Vi arbejder på, at nogle af ideerne bag det tidligere planlagte "Måltidets hus" tages op igen, med henblik på at udvikle en mere ambitiøs, dansk fødevarerkultur.

Bag det Fødevareteknologiske Fremsyn står IDAs Forsknings- og Teknologiuvalg, IDAs Fagtekniske Koordineringsudvalg, Levnedsmiddelselskabet (LEVS), Selskabet for Grøn Teknologi (SGT) og Maskinteknisk Gruppe København.

PERSPEKTIVERING

IDA har siden 2001 gennemført et Energiteknologisk og et Fødevareteknologisk Fremsyn. IDA bruger teknologiske fremsyn til at bidrage med ingeniørfaglig viden i samfundets diskussioner om den teknologiske udvikling.

Det Energiteknologiske Fremsyn har betydet, at IDA i dag har en betydelig politisk platform, når energisektorens fremtidige udvikling diskuteres. Effekten af det Fødevareteknologiske Fremsyn vil vise sig i løbet af de næste par år.

Copenhagen Business School, Handelshøjskolen, www.cbs.dk
www.ida.dk > Om IDA > Læsesalen > Analyser og rapporter > "Jobskabelse gennem globalisering"
www.danskmatal.dk

Arbejdsmarkedet i en globaliseringstid

Globaliseringen er blevet en væsentlig del af den danske samfundsdebat. Multinationale virksomheder sætter dagsordenen, og job flyttes rundt mellem verdensdelene. Det er ikke længere kun mand-skabskrævende produktion, der flyttes til lavtlønslande, men også mange videntunge jobs. Globaliseringen vedrører dermed ingeniørernes fremtidige beskæftigelse, og derfor har IDA sat gang i en række aktiviteter, der kan kaste lys over emnet.

JOBSKABELSE

Sammen med Håndværksrådet, Dansk Metal og Muusmann Research & Consulting udarbejdede IDA i april i år rapporten "Jobskabelse gennem globalisering". Rapporten viste bl.a., at de fremstillingsvirksomheder, der aktivt benytter sig af international "sourcing" (udflytning af jobfunktioner), skaber jobtilvækst i Danmark. Det modsatte er tilfældet i virksomheder, der ikke benytter sig af international "sourcing". Med budskabet om,

at virksomheder aktivt og strategisk skal udflage danske arbejdspladser, og at protektionisme ikke er vejen frem, har IDA været med til at nuancere den danske og europæiske debat om globalisering.

I forlængelse heraf har IDA i Europæisk Metal været pennefører på en 13-punkts innovationsplan, der skal ruste den europæiske fremstillingsindustri til de globale udfordringer. Planen er blevet præsenteret for det generaldirektorat, der er ansvarlig for udviklingen af EUs regionale udviklingsprogram (7. rammeprogram), og direktoratet var især lydhør for forslagene om at øge fokus på mulighederne for at skabe job og udvikling i de små og mellemstore virksomheder.

ARBEJDSKULTUR

Globaliseringen har betydning for andet end beskæftigelsen. Mange udenlandske virksomheder i Danmark medbringer deres nationale ledelses- og organisati-

onsmetoder, og IDA har derfor undersøgt, om det påvirker medlemmernes ansættelsesformer. Her viser det sig, at virksomhederne i høj grad annekterer den danske måde at gøre tingene på. I det hele taget ser det ud som om, at den danske måde at organisere arbejdsmarkedet på medvirker til at tiltrække udenlandske virksomheder.

PERSPEKTIVERING

Når IDA tager hul på et emne som globalisering, er det fordi, det vedrører vores medlemmer. Samtidig kan den indsigt, vi har, bruges af andre og skabe nye samarbejdspartnere. Når det handler om globalisering, fik IDA i 2005 plads i det advisory board, der rådgiver forskningsenheden Center on Global Sourcing på Copenhagen Business School.

Direktør for Muusmann, Søren Brøndum (t.v.), formanden for Håndværksrådet, Poul Ulsø, IDAs formand, Lars Bytoft Olsen, samt formanden for Dansk Metal, Thorkild E. Jensen præsenterede på et fælles pressemøde den 12. maj rapporten "Jobskabelse gennem globalisering". Undersøgelsen er den mest omfattende af sin slags.

RÅDGIVNING OG FORHANDLING

Hvis udlandet lokker

... ER DER HJÆLP AT HENTE HOS IDA. ET SAMARBEJDE MED DET SVENSKE CIVILINGENJÖRSFÖRBUNDET BETYDER BL.A. ET STÖRRE NETVÆRK AF INGENIÖRER I UDLANDET.

IDAS udlandsrundspørge er et af de allervigtigste redskaber i rådgivningen af medlemmerne forud for et udlandsophold. Rundspørgen foretages hos de medlemmer, der allerede er i udlandet. Den seneste er fra 2003, men resultaterne af en ny undersøgelse forventes i midten af november 2005.

Rundspørgen resulterer i et antal landerapporter (30 i 2003), som i skemaform giver en lang række oplysninger om danske ingeniørers vilkår i de enkelte lande. Lige så vigtigt er det, at cirka halvdelen af de medlemmer, som udfylder spørgeskemaet, også tilmelder sig IDAs udlandsnetværk: De stiller sig dermed til rådighed for henvendelser fra andre med-

lemmer, der har spørgsmål til de lokale forhold. Spørgsmål, som IDAs sekretariat næppe ville være i stand til at svare på. Denne ingeniør til ingeniør-kommunikation styrker samtidig fællesskabet både inden for foreningen og lokalt i landene.

I år gennemføres udlandsrundspørgen som noget nyt sammen med det svenske Civilingenjörskörbundet. Det betyder, at 1.193 svenske ingeniører i tillæg til IDAs 1.825 registrerede udlandsmedlemmer kan deltage. Der laves både danske, svenske og kombinerede rapporter for landene – forudsat at de dækkes af mindst fem besvarelser, af hensyn til anonymiteten.

Samarbejdet betyder, at vi kan dække flere lande, og det dansk/svenske ingeniørnetværk betyder desuden flere kontaktpersoner på flere lokaliteter. For IDA betyder den fælles rundspørge også, at vi for første gang nogensinde kan se, om

danske og svenske ingeniører i udlandet har nogenlunde ens vilkår:

PERSPEKTIVERING

Cirka 2.000 IDA-medlemmer arbejder i udlandet. IDA udvikler til stadighed nye tilbud til denne gruppe, og samarbejder bl.a. med ingeniørforeninger og lønmodtagerorganisationer i andre lande om at hjælpe hinandens medlemmer.

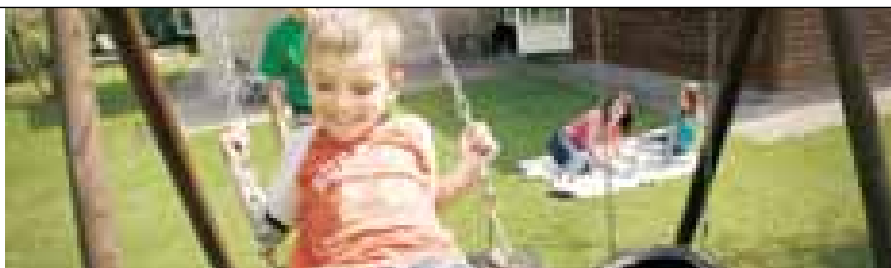
RÅDGIVNINGSTILBUD UDVIDET

Noget af det sværeste ved et udlandsophold er skatteforhold. Finder man selv arbejde – og det gør ca. halvdelen af IDAs medlemmer i udlandet – er der ingen arbejdsgiverbetalt hjælp til f.eks. revision. IDA har derfor gennem fem år haft en samarbejdsaftale med revisionselskabet Deloitte, hvor medlemmerne til faste lave priser kan få forskellige services i relation til udlandsopholdet. I maj blev tilbuddet udvidet med en hotline, så IDAs medlemmer uden omkostninger kan ringe til Deloitte med udlandsspørgsmål. Medlemmerne har også fået online-adgang til Deloitte's landerapporter om skatteforhold.

MANGE HENVENDELSER

IDA får i gennemsnit 10 til 15 henvendelser om ugen om barsel. Halvdelen får hjælp med det samme, mens resten kræver længere sagsbehandling. Drejer det sig om afskedigelse, går IDA ind og hjælper det enkelte medlem med at føre sin sag, og heldigvis lykkes det ofte at indgå et forlig, der er fordelagtigt for medlemmet.

www.ida.dk > Ansæt > Ansættelsesvilkår > Barsel, adoption og omsorgsdage

Fokus på barsel

IDA har i denne beretnings periode haft fokus på barselsspørgsmål. Ud over det løbende arbejde med at hjælpe medlemmer, er der arbejdet politisk på, at en kommende barselsfond for privatansatte også tilgodeser akademikere.

En undersøgelse fra foråret – foretaget sammen med Civiløkonomerne, DJØF og Berlingske Nyhedsmagasin – viste bl.a., at fem procent af medlemmerne havde oplevet at miste deres job i forbindelse med barsel. Hele 18% gav udtryk for, at det havde påvirket deres arbejds-situation negativt at gå på barsel.

BARSELSFOND

I forbindelse med undersøgelsen var det klart, at flertallet af vores medlemmer tror, en barselsfond vil forbedre jobmulighederne.

I september blev et lovforslag om en barselsfond på det private arbejdsmarked fremlagt. Forslaget følger den model, Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Landsorganisationen i Danmark (LO) anvender. Problemet er imidlertid, at den anvendte model betyder, at arbejdsgiveren højst kan få refunderet 142 kr./timen – et beløb, der svarer til cirka halvdelen af gennemsnitslønnen for en privatansat akademiker under 40 år.

Dermed vil det ikke betyde meget for ligestillingen. Vi vil formentlig stadig opleve en diskriminering af unge kvindelige akademikere, da nogle arbejdsgivere desværre stadig vil se dem som en potentiel ekstraudgift i forbindelse med barsel.

IDA og de øvrige AC-organisationer opfordrer derfor kraftigt til en model, der ligner den på det kommunale område. Barselsfonden skal ud-

betale et beløb, som dækker 80% af arbejdsgiverens udgifter til fuld løn. Til at dække udgiften skal alle arbejdsgivere til gengæld betale et procentbeløb af den samlede lønsum til fonden.

SJÆLDEN SAG

IDA kørte først på efteråret 2005 en sag for et ungt, kvindeligt medlem. Kvinden var ansat som produktionschef i en mindre virksomhed, men selvom hun arbejdede helt op til fødslen og stadig udførte opgaver under sin orlov, blev hun fyret.

Advokatteamet hos IDA vurderede sagen til at være en uretmæssig fyring i henhold til ligestillingsloven, og sagen endte i byretten, hvor kvinden fik tilkendt ni måneders løn. Det er blot den tredje af IDAs sager om fyring under barsel, der er endt for retten, siden år 2000.

Man kan kun gisne om, hvorvidt en barselsfond ville have hjulpet kvinden til at beholde sit job, men det virker sandsynligt. Netop mindre virksomheder bliver ofte hårdt ramt økonomisk, når en ansat tager barselsorlov.

PERSPEKTIVERING

IDA mener, at en barselsfond er et nødvendigt redskab til at sikre mænd og kvinder lige adgang til arbejdsmarkedet. På ingeniørområdet har kvinder en ledighed, der er 30% højere end mænds, og den forskel kan bl.a. skyldes, at arbejdsgiverne tænker i ulemperne ved barsel, herunder den økonomiske.

Celo Sainoski fik meget ud af at deltage på TRUs grunduddannelse. Det fortæller han om i pjecen "Viden, netværk og personlig udvikling", som du kan finde på TRUs sider på www.ida.dk. Celo er medlem af VG-bestyrelsen på Man B&W Diesel.

Nye kursusforløb for tillidsfolk skal matche travl hverdag

Tillidsrepræsentanter og bestyrelserne i virksomhedsgrupper gør et stort stykke arbejde for IDA. Derfor er det vigtigt, at de er klædt på til opgaven. Tillidsfolkene skal vide, hvad medlemskabet af IDA kan bruges til, så de kan hjælpe deres kollegaer. På foranledning af Ansatte Ingeniørers Råd (AIR) indførte IDA i 2002 en obligatorisk grunduddannelse for nye tillidsvalgte. Baggrunden var bl.a. en undersøgelse, som viste, at de tillidsvalgte ikke var synlige på arbejdspladserne, og at deres opfattelse af egen rolle var diffus.

Grunduddannelsen tilbydes under TRU – TillidsRepræsentantUddannelse – der også omfatter korte kurser i f.eks. forhandling, personlig power og meget andet. Det blev en forudsætning for at deltage på de korte kurser, at den enkelte tillidsmand/kvinde først havde gennemført grunduddannelsens tre moduler:

EVALUERING

Med udgangen af 2004 havde de første tre hold gennemført, og i februar 2005 evaluerede IDA forløbet. Den viser, at TRU-grunduddannelsen efter deltagerens opfattelse overvejende fungerer fint, og

at den lever op til formålet om at gøre de tillidsvalgte til synlige ambassadører for IDA på arbejdspladsen.

KONKLUSIONER

Konklusionerne er bl.a.:

- 1) Ja, det er godt det her, siger de, der deltager i grunduddannelsen. Et stort flertal vurderer, at grunduddannelsen har et passende indhold, er af passende varighed og gør en forskel i praksis. Det bliver især bemærket, at den kan bruges konkret, når deltagerne kommer hjem til hverdagen.
- 2) Nej, der er ikke tid, og jeg agter ikke at deltage, siger en del af dem, der endnu ikke er påbegyndt grunduddannelsen. Mere end 30% af gruppen har ikke tænkt sig at melde sig til uddannelsen. Den væsentligste barriere er mangel på tid.
- 3) IDA bakker godt op om de tillidsvalgte. Undersøgelsen viser et stort flertal for udsagnet "IDA bakker mig godt op som tillidsvalgt".

NU TO MODULER

IDA ønsker, at flere tillidsfolk tager grunduddannelsen, og AIR har derfor set på, hvilke barrierer der var for at deltage. Mangel på tid er den altovervejende grund til ikke at melde sig til grunduddannelsen, og AIR besluttede derfor i sommer at ændre de tre moduler til to. Den nye grunduddannelse er under udvikling og vil gå i luften i foråret 2006.

PERSPEKTIVERING

Det er ikke nogen hemmelighed, at det af og til kan være svært at finde tillidsfolk. Derfor er det vigtigt, at IDA giver et kursustilbud, som er overskueligt for den enkelte rent tidsmæssigt, og at kurserne bliver markedsført. Der skal større fokus på fordelene for den enkelte, der påtager sig hvervet som tillidsvalgt – fordele som viden, netværk og personlig udvikling. Det blev også overskriften på en pjeces om grunduddannelsen, som alle tillidsvalgte fik tilsendt sidst i juni.

EUS ARBEJDSSTIDSDIREKTIV

EUs arbejdstidsdirektiv fastslår, at man ikke må arbejde mere end 48 timer ugentligt i gennemsnit, målt over en fire måneders periode. Man ved altså ikke, hvor mange arbejdstimer der er i en normal arbejdsuge.

RÅDGIVNING

IDA's Callcenter rådgiver om løn- og ansættelsesvilkår på tlf. 33 18 47 80 man.-tor. kl. 9-16 og fre. kl. 9-15.

Når vilkårene pludselig ændres

FLSmidth (FLS) ændrede i foråret kontraktvilkårene for en stor del af medarbejdere, hvilket resulterede i en kraftig reaktion blandt ingeniørerne.

I slutningen af maj så IDA de første af de nye kontrakter, og de gav med det samme anledning til betænkelighed. De indeholdt forringede rejseregler og nye bestemmelser om at benytte private kredittkort med personlig hæftelse ved tjenesterejser. Der skulle indføres jobløn og ændres i arbejdstidsbestemmelserne, så den eneste begrænsning var EUs arbejdstidsdirektiv.

Flere forskellige udgaver af kontrakterne præsenteredes for de ansatte, nogle uden angivelse af fremtidig løn og mange med særdeles korte svarfrister. I de fleste tilfælde var det uklart, hvad der ville ske, hvis man ikke tiltrådte de nye vilkår.

På den baggrund holdt IDA et fællesmøde for vores medlemmer på FLS. Her blev der gjort rede for de juridiske forhold ved kontraktændringer, arbejdstid

mv. Medlemmerne gav udtryk for betydelig utilfredshed med ledelsen – men også med FLS' Funktionærforening, som havde tiltrådt de forringede rejsevilkår uden at høre baglandet først. Efter mødet blev der dannet en initiativgruppe for at få etableret en virksomhedsgruppe for IDAs medlemmer på FLS, og det arbejde er medio september fortsat i gang. I løbet af 14 dage i juni steg IDAs medlemstal på FLS fra 307 til 314.

PRES BETALER SIG

Tilbage står, at kontrakterne fortsat er blevet dårligere – omend det samlede resultat er lidt bedre end udgangspunktet. FLS har gennemført en joblønssordning – så vidt IDA er orienteret med to kontrakttyper, hvoraf den ene nævner mulighed for afspadsring. Indførelsen af nye kredittort med personlig hæftelse skrider kun langsomt frem, bl.a. på grund af medarbejdernes uvilje.

IDA har ikke kunnet komme i en konstruktiv dialog med FLS' ledelse om

sagen, men den tydelige markering af ingeniørernes utilfredshed har formentlig gjort indtryk, siden kontrakterne trods alt er blevet forbedret. Forløbet viser, at det nytter at presse på for at bevare sine hidtidige vilkår så intakte som muligt.

PERSPEKTIVERING

Medlemskab af en faglig forening er i stigende grad noget, den enkelte sætter spørgsmålstegn ved. Vi har det jo meget godt, tænker mange og skeler til bankens betalingsoversigt. Men de velerhvervede overenskomstrettigheder på det danske arbejdsmarked er ikke en selvfølge. Slagteriarbejdere bliver mødt med krav om mindre i løn – og ingeniører om større fleksibilitet. Selvom der er sket meget siden sidste århundredes generalstrejker og styrkeprøver mellem arbejdere og virksomheder, så er der stadig brug for fagforeninger; der arbejder for at fastholde, udbygge og opdatere ordentlige arbejdsvilkår.

IDA har heldigvis også mange eksempler på godt samarbejde med en virksomhed. I TDC er der tradition for at have lokale overenskomster og medarbejdere, der er organiserede. Den administrerende direktør, Henning Dyremose, ser det som noget naturligt også for virksomhedens mange akademikere, fortalte han til IDAvisen den 27. maj.

STRUKTURREFORM

Proceskonsulent
Henrik Pohl stod for
IDAs arrangementer
om forandring.

Forandringer på vej

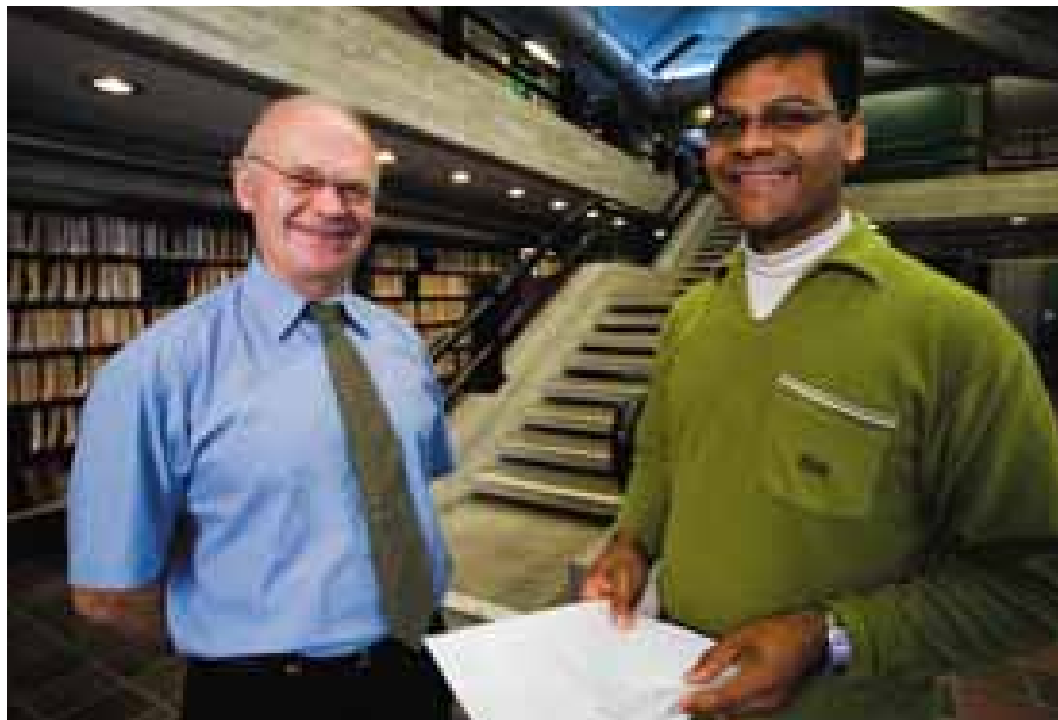
Ansatte i amter og kommuner står foran store forandringer, når der møbles rundt på Danmarks kortet den 1. januar 2007. Det kan give anledning til stor usikkerhed – fagligt, men i høj grad også personligt. Strukturreformen ændrer arbejdslivet for flere tusinde ansatte. Ny chef, nye kollegaer, nyt arbejdsområde, nyt arbejdssted eller -by er nogle af de faktorer, der er i spil.

De ansatte har ikke selv valgt, at deres jobsituation skal forandres. Det er altså ikke nødvendigvis den positive turbulens, som et ønsket jobskifte fører med sig, de ansatte oplever. Tværtimod kan nogle reagere på en måde, der er dårlig for dem selv og omgivelserne.

Men forandringen rummer også muligheder for den enkelte – f.eks. for at sige farvel til en uhenigtsmæssig rolle i arbejdslivet og definere sig ind i en ny. Det personlige mentale projekt er "at bygge vindmøller og ikke læhegn, når forandringens vinde blæser".

MEKANISMER

For bla. at give de berørte IDA-medlemmer en bedre forståelse for de psykologiske mekanismer ved en større forandring på arbejdspladsen, har IDA i løbet af efteråret gennemført arrangementer i landets 13 amter og ved Bornholms Region.

Forandring kræver kommunikation. Det har man måttet sande i Odder Kommune, hvor den tekniske direktør Alex Gai (tv.) og tillidsrepræsentant, ingeniør Simon Witt Pedersen bruger hinanden i forberedelserne af de mange omstillinger, der kommer til at ske.

IDA har med initiativet ønsket at etablere et rum for dialog, hvor amts- og kommunalt ansatte kunne mødes. Formålet har desuden været at give den enkelte en personlig indsigt, der kan bruges til at håndtere forandringsprocesser – så han/hun på en realistisk og proaktiv måde kan konstruere sin nye rolle i den fremtidige struktur.

KOMPETENCER

Nogle af de ansatte i amter og kommuner vil på deres nye arbejdsplads blive mødt med helt andre krav, end de er vant

til. Derfor handlede de regionale møder også om kompetencer.

Men også her spiller psykologien faktisk ind. Hvis man kender sine kompetencer, sit værd og sin markedsværdi, opstår der i hvert fald ikke usikkerhed om, at man "kan klare" det nye job. En afklaring af kompetencer kan derfor blive det personlige omdrejningspunkt i forandringsprocessen.

MEDARBEJDERNE SKAL HØRES

Ansatte i stat, amter og kommuner skal spørges om deres ønsker til eventuelle nye arbejdsopgaver og stillinger, når puslespillet omkring strukturreformen skal falde på plads. Det blev slået fast med syvtommersøm, da IDA kæmpede for de ansattes rettigheder i den såkaldte procedurelov, som Folketinget vedtog før sommerferien. I parløb med oppositionen – først og fremmest Socialdemokraterne – lykkedes det IDA at presse regeringen til at gøre det helt klart, at alle medarbejdere skal høres om ændringer af opgaver og stilling. Og kan deres ønsker ikke imødekommes, skal de have mulighed for at komme med nye ønsker.

IDA ØNSKER MILJØPORTAL

I forbindelse med kommunalreformen har IDA foreslået, at der oprettes en miljøportal. Med strukturreformen står staten, amterne og kommunerne alligevel for at skulle samkøre it-systemer og sagsgange, og i den forbindelse ser IDA en oplagt mulighed for at udvikle én miljøportal for hele miljøområdet. Portalen skal bl.a. sikre, at de enorme mængder af data og viden, der nu ligger i amter og kommuner, ikke går tabt, når de nye strukturer ser dagens lys 1. januar 2007.

www.ida.dk > Om IDA > Strukturreformen

På møderne blev der arbejdet med at få afdækket den enkeltes faglige og personlige kompetencer. Der blev også kort talt om barrierer for ikke at nå sine mål. Deltagerne fik både meget konkrete anvisninger og inspiration til at skrive et CV. De jobmæssige udsigter betyder selvfølgelig, at nogle ingeniører allerede inden 1. januar 2007 vil have valgt forandringen selv – og fundet et nyt job.

DIALOG

IDA finder det vigtigt, at medlemmerne møder deres nye kolleger på en god måde. Med deltagere fra både amter og kommuner repræsenteret, kunne man allerede på møderne tage fat på at nedbryde nogle fordomme. For der venter et stort arbejde, når arbejdskulturer skal mødes og integreres i de nye kommuner.

PERSPEKTIVERING

IDA har gennem årene arbejdet på at sikre trygge arbejdsvilkår for medlemmerne gennem forhandlinger og aftaler. IDA går med dette projekt ind i spændingsfeltet mellem overordnet landspolitik, medarbejdernes lokale arbejdsvilkår og den personlige håndtering af udviklingstendenserne i samfundet. Fokus er rettet mod at skærpe den mentale styrke, så den enkelte ingeniør fremover kan manøvrere i en verden, hvor forandringer er et grundvilkår.

INGENIØRMANGEL TRUER KOMMUNERNE

Omkring en tredjedel af ingeniørstillingerne i de kommende storkommuner risikerer at stå ubesatte i løbet af få år. Det viser en spørgeundersøgelse og beregninger, IDA har lavet. Næsten 40 pct. af ingeniørerne i amter og kommuner overvejer nemlig at forlade arbejdspladsen i de kommende år – bl.a. på grund af strukturreformen. Da beregninger samtidig viser, at der vil være flere ingeniørstillinger i de nye kommuner, betyder det, at kommunerne skal ud og finde op mod 1.600 ingeniører i de kommende år. IDA foreslår derfor en målrettet indsats for at fastholde og tiltrække yngre ingeniører, samtidig med at kommunerne skal vise senioringeniørerne, at de er værdsatte medarbejdere – bl.a. igennem fortsat efteruddannelse.

LEDIGHED

HVOR GÅR DE HEN?

Sætter man luppen på de 1969 IDA-medlemmer, der betalte kontingent som ledige den 1. januar 2004 – og som fortsat er medlemmer – så er 1.053 kommet i arbejde frem til september 2005. Blandt de øvrige er 806 fortsat ledige, 85 er gået på pension og 25 er blevet studerende igen.

Stadig færre ledige

I sidste halvdel af 2004 begyndte ledigheden blandt ingeniører at falde. I perioden juli 2004 – juli 2005 er ledigheden faldet med 1 procentpoint fra 5,6% til 4,6%.

NYUDDANNEDE RYKKER

Den faldende ledighed synes også at komme de ingeniører til gavn, som dimitterede i perioden primo 2002 til medio 2004. I den periode var der faldende beskæftigelse, og derfor var det svært for de nyuddannede at komme ind på arbejdsmarkedet. Tidligere har IDA oplevet, at sådanne grupper i en efterfølgende "opgangsperiode" har haft meget vanskeligt ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Derfor er det glædeligt, at sådan en gruppe af langtidsledige dimittender ikke kan registreres. En stor del af forklaringen skal formentlig findes i Akademikerkampagnens succes med at matche små og mellemstore virksomheder med akademisk arbejdskraft.

INDVANDRETBAGGRUND

Værre ser det ud, hvis man er ingeniør med anden etnisk baggrund end dansk. Ingeniørernes Arbejdsløshedskasse (IAK) kan ikke umiddelbart sætte tal på problemets størrelse på grund af registerlovgivningen. Meget peger dog på, at gruppen fortsat har vanskeligere ved at få ingeniørjob end etniske danskere.

Til at imødekomme problemet har IDA udviklet en såkaldt "kompetenceværktøjskasse" med fem værktøjer i. Værktøjerne angriber kendte barrierer; bl.a. ved at dokumentere deltagernes bløde kompetencer, it-kvalifikationer og sproglige niveau. Forløbet munder ud i en praktikplads i en virksomhed. Projektet startede i maj i samarbejde med Vejle, Århus og Københavns Kommuner.

Den anden gruppe med overledighed er "senioringeniørerne". I juni fik beskæftigelses-

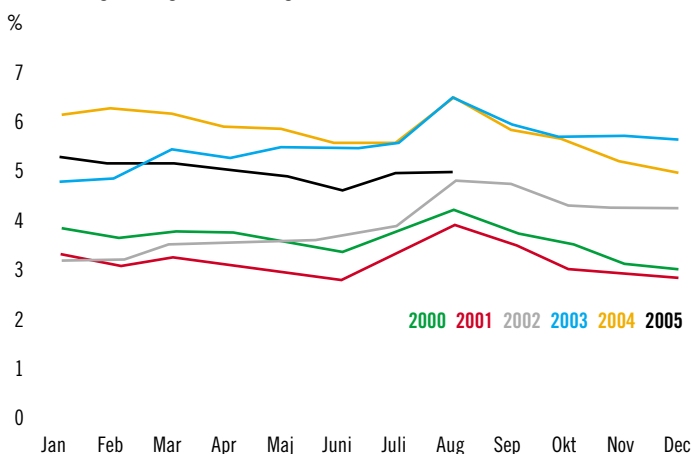
sesminister Claus Hjort Frederiksen overdraget IDAs seniorprojekt "Best Practice – fremtidsorienterede kompetencer" ved et pressemøde. Projektet synliggør seniorernes kompetencer, og IDA skal senere i år beslutte, hvad der videre skal ske.

PERSPEKTIVERING

IDA kombinerer ledighedsindsatsen med et erhvervspolitisk sigte. Det gælder f.eks. akademikerkampagnen, der både skaber et løft i de små og mellemstore virksomheder og skaber job til ingeniører og andre højtuddannede. Også i forhold til indvandrer- og seniorledigheden knytter vi vores argumentation sammen med langsigtede erhvervspolitiske perspektiver; bl.a. frygten for ingeniørmangel.

AUGUST 2005

Udviklingen i ledighedsberørte ingeniører 2000-2005

LEDIGHEDSUDVIKLINGEN

Ser man på ledighedsprocenten de sidste fem år, ser man, at den var lavest i juni 2001 med 2,6% og toppede i august måned 2003 med 6,2%. I august 2004 var ledigheden igen på samme høje niveau, men siden er den faldet støt næsten hver måned. Toppene i august skyldes de mange kandidater fra ingeniørskolerne, der bliver færdiguddannede om sommeren.

Kilde på tal: www.ia.dk

BEVÆGELSE I GRUPPEN AF LEDIGE

I august 2005 var der i alt 2967 ledige i Ingeniørernes Arbejdsløshedskasse (IAK). Men hvad dækker tallet over – er det den samme gruppe, der sidder fast i arbejdsløshed? IAK definerer en langtidsledig som en person, der har modtaget dagpenge i mere end et år. Af ovenstående gruppe havde 1.442 – altså godt halvdelen – modtaget dagpenge i mere end et år. Der er tale om et stort fald i forhold til sidste år, hvor 1.821 ud af i alt 3.847 ledige, havde modtaget dagpenge i mere end et år.

REKRUTTERING OG FASTHOLDELSE AF MEDLEMMER

IDA spørger medlemmerne til råds

Det er vigtigt for IDA at have føling med, hvad medlemmerne forventer af foreningen og af deres eget medlemskab. Derfor blev Rambøll Management hyret til at gennemføre en undersøgelse i februar og marts 2005 blandt en repræsentativ gruppe af IDAs medlemmer. Resultatet kan give et fingerpeg om, hvilke områder af IDAs arbejde, der prioriteres højest hos medlemmerne. En gruppe på 1.800 medlemmer blev inviteret til at deltage i undersøgelsen, og 1.103 valgte at være med.

Medlemsundersøgelsen viser, at 60 procent af de adspurgte er tilfredse med deres medlemskab, mens blot seks procent er utilfredse. Mange placerer sig i den neutrale gruppe midt imellem. På trods af tilfredsheden svarer 61 procent, at de ikke får nok for kontingentet.

Hovedparten af de adspurgte er enige i, at IDAs politiske arbejde er i overensstemmelse med deres interesser, og at IDAs ydelser er relevante for deres arbejdsliv. Når mange oplever ikke at få nok for pengene, kan det derfor være et spørgsmål om, hvorvidt de benytter IDA eller ej. Hvad angår fagforeningsdelen af IDA, er den en forsikring i tilfælde af dårlig behandling på arbejdet – og derfor noget,

de færreste bruger særlig tit. På tværs af de forskellige medlemsgrupper tegner sig i det hele taget et klart mønster af, at jo oftere man benytter IDA, jo mere tilfreds er man med foreningen.

På spørgsmålet, om hvorvidt man forventer at være medlem af IDA om to år, svarer 78 procent ja.

IDAS TILBUD

I undersøgelsen bliver medlemmerne også spurgt om, hvilke af IDAs ydelser, de ser som de vigtigste. Her er Nyhedsmagasinet Ingeniøren topscoreren, og derefter kommer tilbud som rådgivning om ansættelsesvilkår og lønstatistikken. Samme tendens ses i svarene på spørgsmålet om IDAs vigtigste områder i fremtiden (se tal nederst på siden).

PERSPEKTIVERING

Overordnet set er IDAs medlemmer tilfredse med foreningen og dens tilbud – det viser både denne og de to foregående undersøgelser. Men der er stadig plads til forbedringer: Derfor er der allerede iværksat planer, der skal gøre det muligt at sænke kontingentet, samtidig med at medlemsydelserne bliver bedre og mere fokuserede i fremtiden.

SPØRGSMÅL OM ARBEJDSLIV

I forbindelse med medlemsundersøgelsen blev der også stillet en række spørgsmål om arbejdsliv, herunder om medlemmet havde været udsat for en fyring. At blive fyret er noget, der sker forholdsvis hyppigt – 12 procent af medlemmerne kommer ud for det i løbet af to år, svarende til mere end 5.000 mennesker. Af dem søger 75 procent rådgivning hos IDA i forbindelse med fyringen.

TOP FEM FOR FREMTIDEN

Svar på spørgsmålet "Hvad er IDAs vigtigste områder i fremtiden?"

(Der måtte sættes tre kryds)

Rådgive om ansættelsesvilkår	65%
Løn og arbejdsvilkår	48%
Kompetenceudvikling	43%
Ingeniørinteresser i samfundet	26%
Kommunikation og formidling	24%

Kilde: Rambøll Management

Flytning skal sikre gennemslagskraft

IDA FORSIKRING FLYTTER SAMMEN MED MEDLEMSBUTIKKEN A/S TIL INGENIØRHUSET PÅ KALVEBOD BRYGGE

IDA Forsikring og Medlemsbutikken A/S flytter i november måned fra Ny Kongensgade i København til Ingeniørhuset, hvor den fysiske nærhed til IDAs andre medlemsvendte afdelinger forventes at optimere arbejdet med at servicere medlemmerne.

FORSKELLIGE EJERE

IDA Forsikring er en gruppeforsikringsordning, som udelukkende tilbyder forsikringer til IDAs medlemmer og deres husstande. Medlemsbutikken A/S derimod er ejet ligeligt af IDA Forsikring, Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF) og Lån & Spar Fond.

Medlemsbutikken har til formål at udvikle og markedsføre rabataftaler til medlemmer af de to organisationer og Lån & Spar Banks kunder. Rabataftalerne markedsføres i IDA under navnet IDA Xtra og er i praksis knyttet til et IDA

Xtra Mastercard, som er udviklet i samarbejde med Lån & Spar Bank.

Den 1. august introducerede IDA Forsikring i samarbejde med Lån & Spar Bank og AIG (et forsikringselskab) en helt ny rejseforsikring, som tilbydes medlemmerne til en pris af 350 kr. årligt i tilknytning til det IDA Xtra Mastercard, som medlemmerne kan få gratis.

HVERVNING

Når de kontante fordele i IDA Forsikring og IDA Xtra markedsføres sammen med foreningens øvrige tilbud, er resultatet en attraktiv buket af medlemstilbud, som skal bruges mere aktivt til at hverve nye medlemmer og fastholde dem, som overvejer at melde sig ud.

IDA Forsikring bliver en del af IDAs salgsafdeling, som skal medvirke til at opfylde foreningens ambitioner om stabil vækst. Ved at være mange ingeniører samlet kan IDA opnå større fordele for medlemmerne – uanset om det gælder forsikringsordninger, bedre arbejdsvilkår eller andre tilbud.

PERSPEKTIVERING

IDA ændrede i juni på administrationsorganisationen (se også artiklen "En fokuseret indsats for ledere", side 22). Et af de nye tiltag er en salgsafdeling, der skal fokusere på hvervning og fastholdelse af medlemmer. I salgsafdelingen samles IDA Forsikring og Medlemsbutikken A/S med bl.a. IDAs mødetilmelding, medlemskartotek og -indmeldelse. Meningen er at samle alle generelle medlemshenvendelser og kontante fordele ét sted. Det giver mulighed for at fastholde medlemmer, der overvejer udmeldelse, og hverve nye.

IDAS MEDLEMSTAL

Der skal hele tiden arbejdes med rekruttering og fastholdelse. IDAs nye salgsafdeling er én måde at gøre det på. Bedre service og lavere kontingent er et andet bud. Der sker hele tiden en udvikling i IDAs medlemsskare, og hvert kvartal gøres tallene op, fordelt på kategorier. Ser man på gruppen af erhvervsaktive, havde IDA ved indgangen til tredje kvartal i år 42.397 erhvervsaktive medlemmer – 570 flere end ved samme tidspunkt i 2004.

FAKTA OM LØNSIKRING

- Lønsikring er for medlemmer af IAK og/eller IDA, der er lønmodtagere eller selvstændige.
- Du må ikke ved bestilling af forsikringen have kendskab til, at du vil blive afskediget, eller have grund til at tro, at du sandsynligvis vil blive det.
- Du kan få udbetalt arbejdsløshedsydelse fra forsikringen, hvis den har været i kraft i minimum seks måneder, og du har haft uafbrudt arbejde i mindst 12 måneder, når du første gang anmelder arbejdsløshed.

Lønsikring i samarbejde med IAK

Sammen med Ingeniørernes Arbejdsløshedskasse (IAK) udbyder IDA en lønsikring – "IDA Lønsikring" – som er en forsikring, der kommer til udbetaling ved arbejdsløshed. Tilbuddet er en del af en samlet ordning, hvor en række faglige organisationer under Akademikernes Centralorganisation (AC) tilbyder deres medlemmer ekstra forsikring som supplement til a-kassen.

MARKEDSFØRING

IDA og IAK valgte som de første i AC-kredsen at producere en folder med ansøgningsskema, som blev sendt ud til udvalgte medlemmer af IAK. Det var en stor succes. Samlet set tegner medlemmerne af IAK og IDA sig for godt 55% af de forsikringer, der er tegnet i AC-ordningen.

Ordningen administreres i det daglige af IDA Forsikring med Topdanmark som forsikringsudbyder. Denne konstruktion medfører en prisforskel, hvor medlemmer af IDA betaler mindre end ingeniører, der udelukkende er medlemmer af IAK. Denne fordel for IDA-medlemmer vil IDA Forsikring bruge til at sælge både IDA-medlemskab og andre forsikringsprodukter:

IDA Forsikring "administrerer" så at sige lønsikringen for den gruppe af ingeniører, der ikke er medlem af IDA. Alle IDA Forsikrings øvrige produkter kan nemlig kun købes af IDA-medlemmer, da IDA Forsikring er en del af IDA.

PERSPEKTIVERING

Medlemskabet af IDA kan bruges til mange ting. Først og fremmest er IDA en sikkerhed, når det kommer til ansættelsesforhold og samtidig stedet, hvor du vedligeholder din faglighed. Men med til "butikken IDA" hører også, at vi med ca. 60.000 medlemmer kan tilbyde favorable vilkår på forsikringer og meget andet. Alene på den konto kan medlemskabet faktisk nogle gange betale sig. Samtidig er IDA Lønsikring et konkret eksempel på det tættere samarbejde med de øvrige dele af Ingeniør-familien (se også artiklen "Den øvrige Ingeniør-familie", side 28) og hvordan det giver en mere sammenhængende service til medlemmet.

www.ida.dk > Kontante fordele > IDA Forsikring

NETVÆRK OG VIDENDELING

Aktuelle temaer på dagsordenen

Forsvarsminister Søren Gade var en af talerne på symposiet, der samlede så mange deltagere, at arrangørerne måtte melde "fuldt hus".

IDAs 77 fagtekniske selskaber og grupper udbød i alt 354 arrangementer i årets første seks måneder, og samlede knap 9.500 deltagere. På trods af en afmatning i deltagelsen, er omfanget af mødetilbud og mødedeltagere stadig imponerende i forhold til andre organisationer.

forsøg på at sætte fokus på et samfundsaktuelt emne. Vi kunne godt have ønsket os flere deltagere, men er alt i alt tilfredse med arrangementet, lyder det fra Jørn Guldborg, der er formand for IDA-IT. Han tilføjer, at selskabet meget vel kunne finde på at lave et lignende arrangement i 2006.

Den skærpede konkurrence om at få plads i kalenderen er tilsyneladende ikke gået ud over ambitionerne, når det gælder om at udvikle arrangementerne. Eksempelvis holdt Selskabet for Informationsteknologi (IDA-IT) en heldagskonference i august, hvor selskabet havde inviteret eksperter og repræsentanter fra virksomheder og organisationer til at diskutere fordele og ulemper ved outsourcing af it-opgaver.

- Konferencen var et

POLITISK BEVÅGENHED

Flere af de fagtekniske arrangementer formår at påkalde sig politisk bevågenhed. Det gælder eksempelvis et arrangement, IDA-miljø gennemførte i september, hvor miljøminister Connie Hedegaard var på talerstolen. I samme måned arrangerede Militærteknisk Forening og Forsvarsmi- nisteriet et symposium om samfundets samlede beredskab, og her var forsvars- minister Søren Gade blandt talerne.

På kursusfronten har IDA Management gjort et regulært scoop med tilbuddet om kursus i "Grundlæggende Manage- ment, trin 1-6". Kurset blev etableret i efteråret 2004 og forventes i dette efterår at skulle køre med to hold fordelt på 12 kursusafteener.

www.ida.dk > Netværk > Fagtekniske netværk

LANDSDÆKKENDE OG REGIONAL AKTIVITET

IDAs fagtekniske arrangementer foregår enten i de landsdækkende fagtekniske selskaber eller de mere lokalt baserede fagtekniske grupper. Oversigten viser aktiviteterne.

Antal fagtekniske arrangementer i IDA

	Første halvår 2004	Første halvår 2005
Fagtekniske grupper	132	137
Fagtekniske selskaber	235	217
I alt	367	354

Antal deltagere ved arrangementerne

	Første halvår 2004	Første halvår 2005
Fagtekniske grupper	2.373	2.442
Fagtekniske selskaber	7.641	6.979
I alt	10.014	9.421

I forbindelse med ICOMES-konferencen uddelte Maskiningeniørernes Initiativfond fire priser til særligt interessante projekter blandt årets afgangsprojekter på maskiningeniørstudierne. Priserne blev overrakt af præsidenten for de amerikanske maskiningeniører (ASME), Richard E. Feigel (øverst), som gæstede ICOMES-konferencen. Modtagerne flankeres nederst af formanden for Maskiningeniørernes Initiativfond, Mads Peter Schreiber.

Det drejer sig om netværk

- Det, det drejer sig om, er netværk. Sådan sammenfatter formanden for Dansk Maskinteknisk Selskab (DMS), Carsten Nilsson, essensen af at være med i det fagtekniske arbejde.

Og det med at skabe kontakter er de ret gode til i DMS' bestyrelse, mener formanden.

Faktisk var DMS-folkene så gode, at Ingeniørhuset i København i september var rammen om en international conference for maskiningeniører – ICOMES (International Congress of Mechanical Engineering Societies). Konferencen blev åbnet af rektor Lars Pallesen fra Danmarks Tekniske Universitet (DTU), og handlede bl.a. om ingeniøretik, internationale standarder og uddannelse.

Dermed kulminerede seks års arbejde med at skaffe konferencen til Danmark.

- Det er vigtigt, at vi som ingeniører fokuserer på det internationale arbejde, siger Carsten Nilsson, der sammen med Svend Larsen og den øvrige DMS-bestyrelse har lagt hundrevis af frivillige arbejdstimer i arbejdet omkring konferencen.

REGIONAL AKTIVITET

Konferencen er blot en af aktiviteterne i DMS, som bl.a. var med til at arrangere en komposit-konference i Odense. Der er også en større konference om projektledelse på tegnebrættet i slutningen af året. Derudover holdes en række arrangementer i de regionale maskintekniske grupper landet over.

- I DMS forsøger vi at være netværket til de regionale grupper; forklarer Carsten Nilsson, der i sin egen region, Maskinteknisk gruppe i København, har mere end 20 arrangementer på bedding i efteråret.

Kerneproduktet er ny viden, konstaterer formanden, som også prioriterer kontakten til uddannelsesinstitutionerne højt. Det afspejles bl.a. i, at repræsentanter fra DTU, Aalborg Universitet og Teknologisk Institut sidder i DMS' bestyrelse.

MANGE LEDERE I IDA

Mange af IDAs medlemmer er ledere. Tal fra lønstatistikken viser, at ca. 20% af IDAs erhvervsaktive medlemmer har direkte personaleansvar som en del af deres arbejdsopgaver. Hertil kommer ca. 18%, der er projektledere.

I forbindelse med etableringen af IDA Lederforum er der nedsat en interimbestyrelse med direktør Allan Ahrensberg fra DIEU som formand.

www.ida.dk > Leder

En fokuseret indsats for ledere

IDA har i den forløbne periode arbejdet målrettet på en synlig indsats for de mange IDA-medlemmer, som har ledende stillinger:

Tidligere havde IDA fire forskellige fora med tilbud til ledere (Foreningsselskabet Ledende og Selvstændige Ingeniører, de fagtekniske selskaber Merkantiløkonomisk Selskab og IDA Management samt den fagtekniske gruppe Managementgruppen i Nordjylland), men nu samles kræfterne, og det skal give mere kvalitet og overskuelighed. De fire finder sammen i IDA Lederforum, som skal samle og målrette arrangementer og andre tilbud. Det skal styrke lederindsatsen og vise, at ledelse er en disciplin på linje med kemi og elektronik.

Desuden har IDA i år oprettet en særlig afdeling, som rådgiver selvstændige og

ledende ingeniører. Afdelingen har fokus på lederes arbejdsituation og rådgiver alle medlemmer, som har personaleansvar. Der er to formål med at samle rådgivningen i én afdeling. For det første at forbedre den daglige service ved at skabe et fagligt miljø med konsulenter, der har specialiseret sig i lederes løn- og arbejdsvilkår; For det andet at gøre IDAs tilbud til ledere mere synligt.

Afdelingen for selvstændige og ledere rådgiver såvel chefer i stat, amter og kommuner som privatansatte ledere og direktører. Derudover rådgiver afdelingen ingeniører med egen virksomhed, freelancere og "frie agenter" om en række emner i forbindelse med oprettelse af egen virksomhed, honorarkontrakter med mere.

Herudover har en række IDA Business Netværk for ledere set dagens lys, og der oprettes løbende nye.

PERSPEKTIVERING

IDAs medlemsundersøgelse viser, at nogle ingeniører melder sig ud, når de er blevet ledere. Måske fordi de ikke regner med, at IDA kan støtte dem i det nye job. Men IDA har faktisk stor viden om lederes arbejds- og karriereforhold og en række gode tilbud om kompetenceudvikling og netværk. Det kommende IDA Lederforum har endnu flere tilbud i støbeskeen, som giver ledere mulighed for at mødes på tværs af brancher og virksomheder. Disse tilbud vil i den kommende tid blive finpudset og markedsført, så der ikke kan herske nogen tvivl: IDA har bestemt meget at tilbyde ledere!

SPECIELLE FALDGRUBER VED LEDERKONTRAKT

Som leder kan der være ting i kontrakten, du skal være særligt opmærksom på. Har du f.eks. tænkt over, om "ingen øvre arbejdstid" i virkeligheden betyder, at du får det samme i timen som før? Og ved du, om du er omfattet af funktionærloven? I IDAs afdeling for selvstændige og ledere kan du få hjælp, også til spørgsmål om:

- Konkurrenceklausuler og fratrædelse
- Evt. arbejdsdeling mellem direktion og bestyrelse
- Aktieafløjning og bonus
- Stillingsændringer som følge af den kommunale strukturreform
- Din situation i forbindelse med virksomheds-overdragelse og fusion

IDA Aalborg
 Vestre Havnepromenade 1 B, 2. sal
 DK-9000 Aalborg
 Tlf. 33 18 48 48
 Fax 98 12 26 11
 E-mail ida@ida.dk

Nye rammer for nordjyske ingeniører

Gode moderne lokaler for både medarbejdere og medlemmer. Det er resultatet, efter at Aalborg-kontoret er flyttet fra de gamle og utidssvarende lokaler til nye omgivelser på Vestre Havnepromenade tæt ved Limfjordsbroen.

Lokalerne ligger centralt i Aalborg og fordeles sig over to etager i en ny ejendom, der ligesom IDAs Århus-kontor ejes af revisions- og rådgivningsfirmaet KPMG. Ved at leje sig ind i et kontorfællesskab får IDA nytte af fælles funktioner som vicevært, kantine og mødelokaler.

IDA har fundet lokalerne sammen med den lokale afdeling af Ingeniørernes Arbejdsløshedskasse (IAK), og samarbej-

det bliver efter flytningen endnu tættere – også på det fysiske plan. Ud af de to etager fylder IAK omkring halvanden, og deler således en af etagerne med IDAs medarbejdere.

De nye lokaler blev indviet ved en reception i september, hvor omkring 120 gæster dukkede op for at tage de nye lokaler i nærmere øjesyn. Her udtrykte bl.a. den lokale formand for IDA Nord sin glæde over de nye tidssvarende lokaler:

- I IDA Nord har vi 200 arrangementer om året og over 100 møder. Mange af dem sker her i huset, derfor er det utroligt vigtigt, at vi har fået et så dejligt

sted, sagde Svend Tøfting, formand for IDA Nord.

PERSPEKTIVERING

- IDA er i Aalborg og i Nordjylland, fordi væksten sker her, og fordi mange ingeniører bliver uddannet her, fastslog Lars Bytoft Olsen, formand for IDA, da Aalborg-kontoret indviede sine nye lokaler. Mere end en femtedel af de nye studerende, der i år kom ind på en dansk ingeniøruddannelse, kan se frem til at tilbringe studietiden i den nordlige studieby.

www.ida.dk > Netværk > Regionale netværk > IDA Nord

B.S. Christiansen var noget af et tilløbsstykke for medlemmerne i det vestjyske, da han fortalte om "De menneskelige værdier og ressourcer – Omstillingsparathed".

www.ida.dk > Netværk > Regionale netværk

Regionerne styrker netværk

Over hele landet arbejder IDA regionalt. Udvikling og indflydelse i de forskellige regioner sker bl.a. gennem netværk. Læs her om det regionale arbejde i IDA Syd, IDA Vestjylland og IDA Nordsjælland:

ARRANGEMENTER I SYD

Netværksarbejdet i IDA Syd fik et meget konkret udtryk hen over sommeren. Her indgik den regionale afdeling et formelt samarbejde med Esbjerg Erhvervscenter. Formålet er bl.a. at tilbyde hinandens medlemmer deltagelse i udvalgte arrangementer samt at udvikle arrangementer i fællesskab. Med den nye aftale kommer det hidtidige samarbejde ind i en fast ramme, som sikrer, at Erhvervscentret også tænker på ingeniører, når der planlægges arrangementer. To repræsentanter fra IDA Syd er derfor med i det arbejde.

Et andet element i aftalen er muligheden for at opbygge netværk mellem erhvervsfolk og ingeniører. Målet er at udvide samarbejdet til også at omfatte områder som uddannelse og beskæftigelse.

BIOTEK PÅ BEDDING

I IDA Nordsjælland har man også indgået aftale med det lokale Erhvervscenter, nemlig C4 i Hillerød. Her bliver IDAs medlem-

mer tilbudt at deltage i kurser, bl.a. for iværksættere. Der er også arrangementer tværs over sundet med kollegerne i Helsingborg.

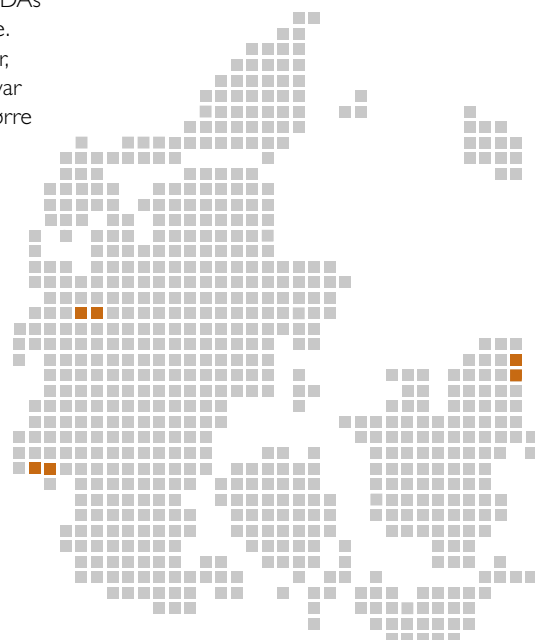
Regionen arbejder målrettet i forhold til erhvervslivet. Som konsekvens af væksten i virksomheder inden for biotek er det f.eks. planen at oprette en fagteknisk gruppe om biotek. Hertil kommer planer om målrettede kurser for ingeniører, der har lyst til at arbejde i medicinalindustrien.

BS TRAK INGENIØRER

I IDA Vestjylland satte 296 ingeniører og andre akademikere hinanden stævne i Holstebro under temaet "De menneskelige værdier og ressourcer – Omstillingsparathed". Ordene blev personificeret af den tidligere jægersoldat B. S Christiansen. Målet var et arrangement med appel til en stor medlemsgruppe, måske især de yngre medlemmer, som ikke bruger IDAs tilbud så tit. Det mål lykkedes til fulde. Tilmeldingerne sprængte alle rammer, og blot tre dage før arrangementet var det nødvendigt at flytte til nye og større lokaler på Holstebro Handelsskole.

PERSPEKTIVERING

Hvordan skal arbejdet i de regionale netværk udvikle sig fremover? Spørgsmålet er blevet grundigt behandlet i det aktivitetsråd, som blev nedsat af IDAs hovedbestyrelse. Rådet er kommet med en række forslag som hovedbestyrelsen arbejder videre med i den kommende periode. Et forslag går ud på at gøre IDA Fyn til "kraftcenter" i et pilotprojekt, der skal teste og give erfaringer med en anderledes måde at arbejde regionalt på. I oplægget arbejdes med en kontrakt for regionen. Der skal nås konkrete resultater, f.eks. 30% flere unikke deltagere i arrangementer; højere synlighed i de lokale medier eller; at 80% af de relevante studerende er IDA-medlemmer.

IT

HJÆLP GENNEM KURSUSJUNGLEN

Et af tilbuddene på "Mit IDA" er et kursus-søgeprogram, der kan bruges i jagten på den rette efteruddannelse. Programmet rummer de fleste af de kurser, der udbydes i Danmark og giver mulighed for at søge specifikt efter eksempelvis emne, pris og varighed. Du melder dig til ved at vælge "Alle abonnementer" og herefter "kompetence-guiden.dk". IDAs samarbejde med udbyderen foregår på den måde, at KompetenceGuiden hver dag får en oversigt fra IDA over medlemmer, som har registreret sig den foregående dag. KompetenceGuiden sender efterfølgende en mail til de interesserede med brugernavn og password.

www.ida.dk med endnu flere muligheder

IDAs nye portal åbnede i august måned 2004, og samarbejdet med it-leverandøren står foran sin afslutning. IDAs portal er således ved at være færdig i sin første version til gavn for medlemmerne i deres faglige og arbejdsmæssige situation. Grundlaget er på plads, og IDAs medlemmer vil gradvist blive introduceret til mulighederne for at benytte alle faciliteter:

IDAs portal er et vigtigt led i kontakten med medlemmerne. På portalen kan medlemmerne finde stort set alt relevant materiale for deres faglige og arbejdsmæssige situation – arbejdsretlige forhold, lønstatistik og kompetenceudvikling i bred forstand. På "Mit IDA" kan du som medlem af IDA rette i egne data, deltage i fagtekniske fora, modtage nyhedsbreve, se abonnementer samt vælge, hvilke oplysninger andre brugere af "Mit IDA"

skal kunne se om dig på portalen. Hertil kommer, at du kan finde IDA-medlemmer via medlemsfortegnelsen (se artikel på bagsiden). Dele af "Mit IDA" kan også bruges, selvom man ikke er medlem af IDA.

IDAs portal har, som alle andre omfattende it-systemer, været igennem en længere proces med fejlrettelser, som nu er afsluttet. Samtidig er login-proceduren lettet væsentligt. Standard-login i første udgave af portalen var medlemsnummer, og det havde mange brugere svært ved at huske. Det er nu udvidet med muligheden for at benytte e-mail eller cpr-nummer som login. Samtidig kan man nu vælge sit eget password ved oprettelsen.

PERSPEKTIVERING

IDAs it-strategi er nu gennemført. Projektet er næsten færdiggjort til tiden, og budgettet er overholdt. IDA opfordrer nu alle medlemmer og interesserede til at oprette sig som brugere på www.ida.dk og prøve de muligheder, som er og kommer på portalen.

FAKTA OM IDAs PORTAL

- Der er 16.500 registrerede brugere af IDAs portal.
- I 2005 er der dagligt 2.500 besøgende på IDAs portal.
- Opgørelsen for august og september 2005 viser, at halvdelen af mødetilmeldingerne foregår online.
- Knap 30.000 medlemmer har givet tilsagn om optagelse i medlemsfortegnelsen.
- IDAs portal har i praksis været tilgængelig 99,9% af tiden i 2005.

LØNSTATISTIK

Gennem foråret arbejdede lønstatistikudvalget under Ansatte Ingeniørers Råd på forbedringer af IDAs lønstatistik. "Vores mål er, at vi for alt i verden har den mest pålidelige statistik for ingeniører," fastslog formanden for udvalget, Uffe Stæhr.

Lønstatistik 2005 – endnu bedre

IDAs lønstatistik er en af de mest efterspurgte ydelser fra IDA, og den ydelse som de erhvervsaktive medlemmer er mest tilfredse med. Lønstatistikken skal dog fortsat udvikles og forbedres, og 2005-udgaven er ingen undtagelse.

FÆRDIG I GOD TID

Via en hurtigere dataindsamling med start 14. september og endelig svarfrist 11. oktober 2005 skulle de første resultater offentliggøres allerede i begyndelsen af november og den færdige statistik sendes ud til medlemmerne i slutningen af november. Alle, der forhandler løn omkring årsskiftet, får derfor god tid til at forberede sig med lønstatistikken i hånden.

Som noget nyt blev medlemmerne i år spurgt om deres stillingsbetegnelse. Dermed bliver det for første gang muligt at sammenligne lønniveau for forskellige stillingstyper:

INTERAKTIV LØNBeregNER

Nyt er også den interaktive lønberegner på www.ida.dk. Den gør det muligt for medlemmerne at få beregnet en gennemsnitsløn for en profil, der kan sammensættes af ca. ti forskellige parametre. Du kan f.eks. få beregnet, hvad gennemsnitslønnen er for en civilingeniør fra 1996 med titlen "områdechef" og fem års ledelseserfaring, hvis han/hun arbejder på Fyn i en mellemstor privat virksomhed i rådgiverbranchen.

FLERE RESULTATER OG ANALYSER

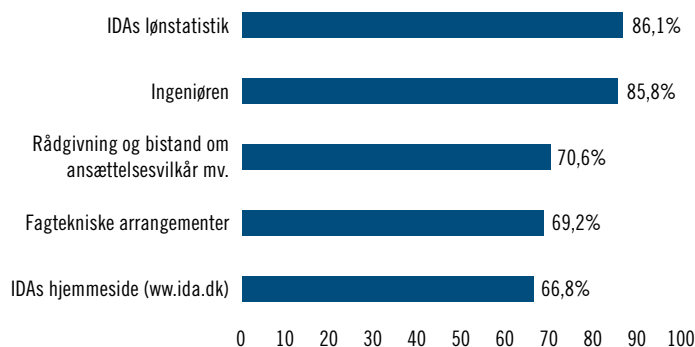
Lønstatistikken rummer et væld af oplysninger – mange flere end der er plads til i den trykte udgave. På IDAs portal kan medlemmerne finde supplerende tabeller med detaljerede sammenligninger af lønniveau opgjort på bl.a. regioner, ledelseserfaring, uddannelsesretning og brancher.

I år har IDA desuden valgt at foretage en nærmere analyse af lønforskellen mellem mænd og kvinder, samt hvilken værdi personalegoder og Total Reward-aflønning har for medlemmerne.

PERSPEKTIVERING

At IDAs medlemmer er glade for lønstatistikken er måske ikke så mærkeligt, da selve konceptet er noget, den enkelte kan bruge konkret. Men kvaliteten er også god. Det har IDA Dansk Industris ord på. De vurderede fagforeningsstatistikker i sommer, og skudsmålet til IDAs lønstatistik var: Meget overskuelig og brugervenlig. Det blev desuden fremhævet som en væsentlig kvalitet, at lønstatistikken omfatter både privat og offentligt ansatte ingeniører og konsekvent fokuserer på lønspredningen.

TOP 5 TILFREDSHED, IFØLGE ERHVERVSAKTIVE MEDLEMMER

Procent som er tilfredse/meget tilfredse.

Kilde: IDAs medlemsundersøgelse 2005. Kvalitet og Analyse.

INGENIØR-FAMILIEN

Ingeniørernes pensionskasser

DIP og ISP er pensionskasser for ingeniører. Forkortelserne står for Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse og Pensionskassen for Teknikum- og Diplomingeniører. Alle offentligt ansatte ingeniører har obligatorisk deres pension her, mens privat ansatte i nogle tilfælde kan vælge det. Begge pensionskasser har ordninger, hvor der udbetales en livslang pension. Pensionskasserne er ejet af medlemmerne, dog sidder der en repræsentant fra IDA i bestyrelsen og der er et tæt samarbejde med IDA.

DIP

Har man en uddannelse som civil- eller akademiingeniør, hører man til blandt DIP's 15.200 medlemmer. DIP havde i første halvår af 2005 et regnskabsmæssigt resultat på minus 305 mio. kr. Det skyldes ikke, at DIP har været dårlig til at investere – afkastet blev i første halvår på 10,1% før skat. Problemet er derimod, at pensionerne til medlemmerne indeholder en forudsætning om en bestemt rente. I en tid med faldende rente, skal der lægges mange penge til side i hensættelser for at leve op til den forudsætning. Bestyrelsen diskuterer i løbet af året at modernisere pensionskassen og give medlemmerne mulighed for at vælge en ny ordning.

PENSIONSTILLÆG

Med udgangen af første halvår 2005 udbetalte DIP for første gang pensionstillæg, som er et tillæg, der gives de allerede pensionerede, hvis økonomien er god – så de også får del i "kagen", når den vokser. Tillægget kommer til udbetaling

hvert halve år, ud fra en vurdering af DIPs samlede økonomiske reserver, og var denne gang på 5,5%.

KONTORFÆLLESSKAB

Omkring jul flytter DIP sammen med JØP, Juristernes og Økonomernes Pensionskasse. Begge kasser er relativt små, og de fælles kontorer skal bl.a. give et større fagligt miljø, hvor medarbejderne kan hjælpe og inspirere hinanden.

ISP

ISP er pensionskasse for teknikum- og diplomingeniører. Her havde man i første halvår af 2005 et regnskabsmæssigt resultat på 42 mio. kr. og et afkast på 11% før skat. ISP har 9.770 medlemmer, hvoraf de 2.484 er pensionister.

EKSTRABONUS

Hos ISP bliver der udbetalt et ekstra beløb i de år, hvor resultatet er godt, den såkaldte ekstrabonus. Den blev udbetalt første gang i år 2000 med en pause i 2003 på grund af et uroligt finansielt marked. I år blev bonussen på en halv måned pension, der blev udbetalt til de pensionerede ingeniører i april måned – og endnu en gang i oktober. I forhold til første halvår 2004 er medlemsbidragene i første halvår 2005 steget med 4,4 mio. kr. Til gengæld går flere og flere på pension, hvilket har fået de udbetalte pensioner til at stige med 42 mio. kr.

LIVRENTE OG LEVEALDER

På ISP's hjemmeside er der kommet et par beregningsmoduler til. På det ene kan

man tjekke, hvor lang levetid, der venter. Den anden giver mulighed for at tjekke, hvor meget pensionsindbetalingerne kan resultere i. Derudover har ISP snart et nyt produkt på hylden. Nemlig en livrente, der kan vælges som et supplement til aldersopsparingen, det kan betyde, at man som pensionist får et ekstra beløb udbetalt i op til ti år.

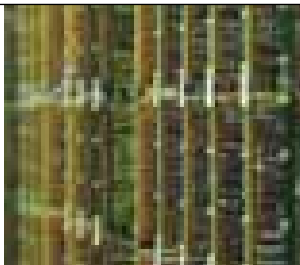
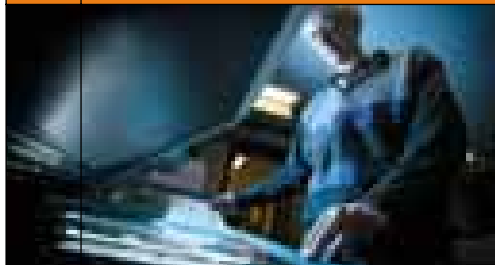
GULT LYS

Både DIP og ISP var i Finanstilsynets "gule lys" ved udgangen af 1. halvår 2005. Det betyder ikke, at det går skidt, blot at de to pensionskasser ikke opfylder de meget høje krav, tilsynet har opstillet for at komme op i det grønne felt. Farverne er bl.a. udtryk for, hvor stor en pengekasse, der kan mønstres i en fart. At DIP og ISP befinder sig i grænseområdet mellem grøn og gul er et udtryk for, at pensionskasserne også foretager risikovillige investeringer i f.eks. aktier, for at sikre det bedst mulige afkast.

OMFANG AF DE SAMLEDE PENSIONSINDBETALINGER

Månedlig pensionsindbetaling i procent af bruttoløn:	0%	1-8%	9-12%	13-16%	over 17%
Privat ansat	6%	18%	32%	26%	16%
Offentlig ansat	0%	3%	3%	59%	35%
Selvstændig/medejer	33%	21%	13%	17%	16%
Ledig	50%	15%	5%	15%	15%
I alt	7%	16%	24%	33%	21%

Kilde: Pensionsundersøgelsen, IDA Kvalitet og Analyse.
Baseret på svar fra 682 respondenter.

Den 1. november forlod administrerende direktør og chefredaktør Per Westergård Ingeniøren til fordel for et tilsvarende job på Århus Stiftstidende. Per Westergård har gjort et meget stort stykke arbejde for bladet siden sin ansættelse i 1997.

Den øvrige Ingeniør-familie

IAK

IAK, INGENIØRERNES ARBEJDSLØSHEDSKASSE

IAK's medlemstal stiger. Det sker på trods af den nedsatte pensionsalder, der medfører, at IAK i øjeblikket mister to årgange. Medlemstallet lå i august 2005 på knap 65.700, hvoraf godt 6.100 er maskinmestre. Budgettet for 2005 er på 87 mio. kr.

IAK's kursus- og jobcenter har haft en kraftig stigning i aktivitetsniveauet. Der har i 2005 været 1.500 ledige gennem kontaktforløb frem til august, og den indtægtsdækkede del af aktiviteterne forventes at blive på ca. 12 mio. kr. i år.

IAK har i år arbejdet intenst på at indgå et tættere samarbejde med IDA med henblik på at styrke IDA's profil og gennemføre effektiviseringer i administrationen.

www.iak.dk

DIEU

learn · lead · succeed

DIEU A/S

Omsætningen for perioden 1. juli 2004 – 30. juni 2005 blev 150,7 mio. kr. og årets nettoresultat efter skat og finansielle poster blev 6,2 mio. kr. Dermed er omsætningen gået frem – primært pga. kursus- og konsulentaktiviteterne. Bruttoresultatet er det hidtil største i DIEU.

Antallet af medarbejdere er de seneste tre år reduceret 11%, mens omsætningen er øget 8%. Samtidig er medarbejdertilfredshedsindekset steget fra 4,07 til 4,17 (5 er højest).

Høj kundetilfredshed er fortsat DIEU A/S' stærkeste aktiv, selvom der er tale om et mindre fald i forhold til sidste år. De største kunder er stadig at finde blandt Danmarks største virksomheder. Den strategiske risikospredning har gjort, at de ti største kunder kun udgør godt 20% af DIEU A/S' samlede kundemasse. I år er flere internationale kunder kommet til, fra Fujitsu modtog DIEU A/S f.eks. den største ordre nogensinde til en værdi af 12,4 mio. kr.

www.dieu.dk

Ingeniøren

INGENIØREN A/S

Ingeniøren A/S er på alle fronter i fremgang. Økonomisk er selskabet i vækst, og læsertilfredsheden er stigende. Selskabet realiserede i 2004 et overskud på 8,2 mio. kr., hvoraf 2,7 mio. kr. var en ekstraordinær indtægt fra salget af selskabets bogforlag. For 2005 forventes et driftsresultat, der er yderligere styrket i forhold til 2004.

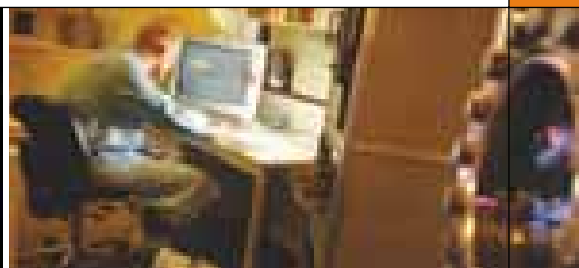
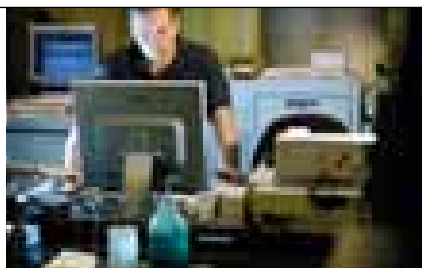
Baggrunden for selskabets økonomiske fremgang er dels den ændrede forretningsmodel, hvor IDA nu betaler abonnement for sine medlemmer, dels fortsatte besparelser og en positiv konjunkturudvikling. Især på markedet for stillingsannoncer er der markant vækst – en vækst, der er stærkest på selskabets elektroniske stillingsmarked, Jobfinder. Også den ugentlige papiravis har nydt godt af den stigende efterspørgsel efter ingeniører.

Selskabet har siden relanceringen af Ingeniøren i 2004 gennemført tre læserundersøgelser, der for hver undersøgelse har vist støt stigende tilfredshed med bladets kvalitet.

Ingeniøren A/S har i efteråret 2005 sat en strategiproces i gang, der skal fastlægge virksomhedens kurs frem mod 2010.

www.ing.dk

IDA FORSIKRING

-INGENIØRERNES FORSIKRINGSGRUPPE

Forsikringsagentvirksomhed

IDA FORSIKRING

Ved halvårsregnskabet passerede IDA Forsikrings bestandspræmie (niveauet for den årlige præmie-indtægt) 130 mio. kr., hvilket er en årlig stigningstakt på 15%. I alt er nu mere end 28.000 personer forsikret gennem IDA Forsikring.

Kundetilfredsheden er høj og er vokset markant siden samme tidspunkt i 2004. Det skyldes en satsning på at højne det forsikringsfaglige niveau i firmaet samt en sanering af processer. Det sidste har resulteret i reducerede svartider på alle indsatsområder. Da niveauet for skader fortsat er moderat, kan IDA Forsikring også i det næste år holde fast i sit lave præmieniveau. Det bliver også muligt at lave en præmiereduktion for de medlemmer, der har samlet deres forsikringer hos IDA Forsikring.

Prisreduktionen forventes – i sammenhæng med et eventuelt reduceret kontingent – at være en hjørnesten i den igangværende aktivitet med hævning af såvel kunder til IDA Forsikring som medlemmer til IDA. Aktiviteten kører som et pilotprojekt i 2005 og indikerer allerede, at det er muligt at fastholde medlemmer på vej til udmeldelse og at hverve nye medlemmer blandt IAKs medlemmer (se også artiklen Lønsikring i samarbejde med IAK, side 19).

PERSPEKTIVERING

I daglig tale kalder vi det "Ingeniør-familien" og tilsammen er det en gruppe virksomheder inden for ingeniørernes univers, som ved at arbejde sammen styrker hinanden og gør mere gavn for medlemmerne.

Samspillet mellem de forskellige virksomheder i familien er blevet stærkere i løbet af det seneste år. Og samarbejdet er ikke blot til brug for festtalerne. Der laves nye tiltag på kryds og tværs og i respekt for, at alle parter skal have noget ud af det. IAK og IDA samarbejder om dimmitendseminarerne, hvor nyuddannede hører om fordelene ved både a-kasse og organisation. Ingeniøren har IDA som hovedsponsor for Produktprisen, DIEU er konsulenthus for IDAs excellence-projekt, hvor arbejdsgangene i organisationen omlægges, pensionskasserne samarbejder med IDA om gå-hjem-møderne "Snart på pension".

Derudover er der de samarbejder, som ikke involverer IDA og foregår mellem de andre dele af "familien". Som noget nyt er der for hvert selskab lagt en udbyttestrategi for de kommende år, og IDA og DIEU-fonden modtager dele af overskuddene i Ingeniøren A/S og DIEU, men således at der fortsat sker egenkapitalvækst til konsolidering og udvikling begge steder.

TREKVARTÅRSREGNSKAB

Bedre end forventet

IDA KOMMER UD AF TREKVARTÅRET MED ET BEDRE RESULTAT END FORVENTET. FOR DE FØRSTE TRE KVARTALER KONSTATERES ET OVERSKUD PÅ 15,8 MIO. KR. MOD BUDGETTERET 11,2 MIO. KR., HVILKET ER 4,6 MIO. KR. BEDRE END BUDGETTET

Det forbedrede resultat kan samlet forklares med større indtægter på 2,4 mio. kr. svarende til 1,7% og ved et mindreforbrug på omkostningerne på 2,2 mio. kr. svarende til 1,7%.

Merindtægterne skyldes primært flere kontingentindtægter, som dels skyldes flere medlemmer og dels en ændring i medlems sammensætningen, idet der konstateres færre ledige og flere fuldt ud betalende medlemmer.

På omkostningssiden konstateres mindreforbruget på de enkelte omkostningsområder som det fremgår af nedenstående oversigt. Her skal specielt nævnes mindreforbruget på Viden og faglighed samt Basisomkostninger på henholdsvis 1,6 mio. kr. og 0,4 mio. kr.

Under Viden og faglighed kan mindreforbruget konstateres på tilskud til det regionale og fagtekniske område.

Under Basisomkostninger kan mindreforbruget konstateres på styrelser/udvalg samt abonnementsbetalingen til Ingeniøren A/S.

RESULTATOPGØRELSE FOR TREKVARTÅRET 2005, MIO. KR.

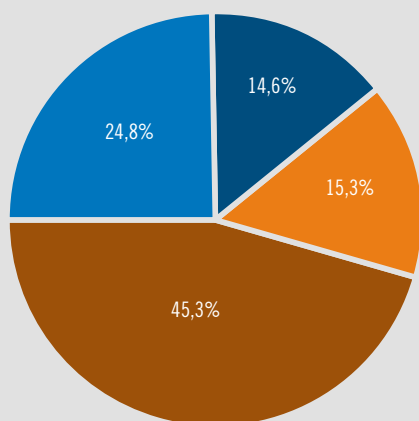
	Realiseret	Budget	Afvigelse	Årsbudget 2005
Indtægter				
Kontingentindtægter	140,3	138,3	2,0	180,3
Finansielle poster	0,7	0,3	0,4	0,5
Andre indtægter	0,7	0,7	0,0	1,0
Indtægter i alt	141,7	139,3	2,4	181,8
Omkostninger				
Basisomkostninger	18,1	18,5	0,4	27,3
Politisk varetagelse	20,7	20,7	0,0	28,6
Medlemsservice	57,4	57,6	0,2	84,3
Viden og faglighed	29,7	31,3	1,6	46,3
Omkostninger i alt	125,9	128,1	2,2	186,5
Årets resultat	15,8	11,2	4,6	-4,7

Forventninger til året 2005

For året som helhed forventes der et overskud på 1,7 mio. kr., hvilket er 6,4 mio. kr. bedre end det budgettede underskud på 4,7 mio. kr. Fortsatte merindtægter på kontingentet resten af året samt samme udviklingstendens med mindreforbrug på omkostningssiden ligger bag den forventede resultatforbedring.

KONTINGENTKRONEN – BUDGET 2005

Budget 2005 udviser en samlet omkostningssum på 186,5 mio. kr., som er disponeret efter følgende fordeling:

- Viden og faglighed
- Basisomkostninger
- Politisk varetægelse
- Medlemsservice

De enkelte omkostningsområder dækker over følgende budgetposter:

Basisomkostninger dækker over omkostninger til den politiske ledelse i IDA (Repræsentantskabet, Hovedbestyrelsen, vederlag til formand mv.) og dels af "tværgående" politiske omkostninger (eksempelvis abonnementsbetaling til Ingeniøren, Hovedbestyrelsens aktivitetspulje samt marketing og rekruttering). Dertil kommer andel af administration mv.

Politiske basisomkostninger dækker over politiske aktiviteter, som ikke er direkte vedtægtsbestemt, men af forskellige årsager er fagligt betinget eller besluttet (eksempelvis udvalg og internationalt samarbejde). Dertil kommer andel af administration mv.

Medlemsservice dækker over ydelser, som anses vendt mod foreningens medlemmer (eksempelvis rådgivning og forhandling, juridisk bistand, tillidsrepræsentantuddannelse, medlemsinformation, aktivitetspuljemidler og medlemskaber). Dertil kommer omkostninger til Ansatte Ingeniørers Råd, herunder vederlag til formand samt andel af administration mv.

Viden og faglighed dækker over aktiviteter, som er vendt direkte til foreningens medlemmer (eksempelvis regionale og fagtekniske aktiviteter samt netværk mv.). Dertil kommer omkostninger til Fagteknisk Koordinationsudvalg og Koordinationsudvalg for Regioner og Afdelinger samt andel af administration mv.

Find job med medlemsfortegnelsen

I marts 2005 blev Ingeniørforeningens (IDAs) medlemsfortegnelse gjort tilgængelig på IDAs hjemmeside. Det betyder, at medlemmerne nu elektronisk kan finde oplysninger om andre medlemmer, f.eks. navn, adresse og arbejdssted.

IDAs medlemsfortegnelse er stedet, hvor man kan finde gamle studiekammerater. Men den kan også bruges til f.eks. uopfordret jobsøgning. Er du f.eks. kemiingeniør og lige flyttet til Nordjylland, vil du kunne finde de fleste af de virksomheder, der har kemiingeniører ansat, ved hjælp af medlemsfortegnelsen. Ved at søge på et postnummerinterval og din studieretning, får du en opgørelse med navnene på de virksomheder, der i Nordjylland beskæftiger kemiingeniører – og kan starte jobsøgningen.

I overensstemmelse med persondataloven er det kun de medlemmer, der har givet samtykke, som optages i IDAs netbaserede medlemsfortegnelse. Det har 60 procent af IDAs medlemmer gjort.

www.ida.dk > Netværk > Medlemsfortegnelse

UDGIVET AF IDA
INGENIØRFORENINGEN I
DANMARK
NOVEMBER 2005

Kalvebod Brygge 31-33
1780 København V
Telefon 33 18 48 48
Fax 33 18 48 99
E-mail ida@ida.dk

Regionskontorer:

Aalborg
Vestre Havnepromenade 1B, 2. sal
9000 Aalborg
Fax 98 12 26 11

Århus
Værkmestergade 25, 9. etage
8000 Århus C
Fax 86 19 14 33

Odense
Gråbrødrepassagen 9, 1.th.
5000 Odense C
Fax 66 11 82 16

www.ida.dk

Design: sylvester hvid & co.

Oplag: 900 stk.
Tryk: IDAs PrintCenter.
Fotos: Jeppe Gudmundsen-Holmgreen, Bo Tornvig,
Kristian Granquist, Torsten Graae, Nils Lund Pedersen,
Henrik Bjerregrav, Mikael Hjuler, Photodisc, Scanpix,
Getty Images, SHC og IDA.